

НЕБА

половину
отримує
вуличний розповсюдвач

5 грн

19

МИСТЕЦТВО
НА МАРГІНЕСІ

придбавши цей журнал, ви допоможете бездомним

ПРОСТО НЕБА – незалежний вуличний журнал, який розповсюджують на вулицях Львова безпритульні та соціально виключені особи.

НАША МЕТА

Метою розповсюдження журналу є залучення до соціальної інтеграції людей, що перебувають у скрутних життєвих обставинах. Девізом ПРОСТО НЕБА є «Працювати, не жебракувати». Ми схиляємося до думки, якщо людина взялася розповсюджувати журнал, вона прагне насамперед змінити своє життя. Крім того, це унікальна можливість покращити своє фінансове становище.

ЯК МОЖНА РОЗПОВСЮДЖУВАТИ ЖУРНАЛ

Якщо Ви – бездомна чи безробітна людина і бажаєте розповсюджувати журнал, звертайтеся у пункти розповсюдження:

ЛМГО «Спільнота взаємодопомоги «Оселя»

м. Львів-Винники, вул. І. Франка, 69

Центр обліку та нічного перебування

бездомних громадян

Вул. Кирилівська, 3-а

СПІВПРАЦЯ З ПРОСТО НЕБА

Ми завжди відкриті до співпраці як із соціально незахищеними верствами, так і з письменниками, художниками, фотографами та багатьма іншими, хто став на шлях боротьби проти бідності та соціальної несправедливості. Усі матеріали в журналі – добра воля дописувачів і волонтерів видання. Винагороди за подані до друку матеріали немає. Редакція залишає за собою право не повертати, не рецензувати надіслані матеріали і не погоджуватися з думкою авторів.

Запрошуємо рекламодавців до розміщення соціальної реклами, що пропагує здоровий спосіб життя та сприяє ефективному вирішенню актуальних проблем міста.

ПРОСТО НЕБА є членом Міжнародної асоціації вуличних видань. Проект реалізує ЛМГО «Спільнота взаємодопомоги «Оселя».

З М І С Т

Григорій Семенчук. Ю. і Р. . . Р. і Ю.	3
Мар'яна Соха. Мистецтво і маргінес	3
Майстерня добрих справ «Емаус – Оселя»	4
Прогноз погоди від Максима Ольги	5
Ірина Славінська. Норма	6
Анастасія Рябчук. Бездомність і любов	7
Інтерв'ю з Любомиром Тимківим	10
Павло Нечитайло. Двосічний меч Margo	12
Юліана Паранько. Їжа зі смітників і голод	13
Кароліна Козюра. Непрофесійні художники – мистецтво на узбіччі суспільства	14
Дмитро Чемодуров. Поезії	15
Ростислав Шпук. Модельний ряд	16
Андрій Бондар: Без Ознак Мистецького Життя	18
Юрій Іздрик. Проза, вірші	22
Григорій Семенчук. Вірші	24
Лев Скоп: «Від The Beatles до Sex Pistols»	26
Павло Ар'є. Звіт з майбутнього	27
Оксана Васьків. Про Ігорка	28
Літературні рецензії	31
Кінорецензії	33
Timelines	34
Як Ви можете допомогти бездомній людині?	37

Проект реалізується за фінансової підтримки
Міжнародного фонду "Відродження"

НАШІ КОНТАКТИ

ЛМГО «Спільнота взаємодопомоги «Оселя»

79495, м. Львів-Винники, вул. І. Франка, 69

Сторінка в Інтернеті www.emaus-oselya.org

E-mail: prosto_neba@yahoo.com

Тел./факс 032 296 33 03

ПРАВИЛА РОЗПОВСЮДЖУВАЧІВ

1. Розповсюджувач має бути ввічливим, проявляти повагу до покупців та інших розповсюджувачів.
2. Розповсюджувач розповсюджує журнал відповідно до вартості, вказаної на обкладинці.
3. Розповсюджувач не має нав'язувати покупцеві журнал, а поважати його вибір придбати його, або ні.
4. Розповсюджувач обов'язково мусить мати при собі посвідчення розповсюджувача.

Увага: Якщо розповсюджувач знаходиться у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння, не беріть у нього журнал.

Головний редактор

Мар'яна Соха

Дизайн і верстка

Юрій Іздрик

Логотип

Оксана Васьків–Кукул

Над номером працювали

Григорій Семенчук

Максим «Ольга» Ліщенко

Василина Думан

Фото: Ростислава Шпука

Галі Шиян

Олександра Населенка

У номері використано ілюстрації

Любомира Тимківа

Ю. І Р... Р. І Ю.

Нашому журналові завжди щастило на добрих авторів і творців. Це саме те видання, де в першу чергу головні ролі грають персоналії і їхній стиль життя. Саме у серпні 2012 маємо змогу відсвяткувати два ювілеї відомих і непересічних авторів нашого часопису – Ростислава Шпука і Юрка Іздрика. Тому тема номеру продиктована власне тим, що роблять ці двоє – вони творять не просто мистецтво, за ними стоїть цілий культурологічний контекст. Що таке культурологія, знають не всі. Але точно від народження і до сьогодні знають Юрко і Ростик.

У справжньому, не базарному мистецтві важливо робити усе від душі, так як живеш, творити так, як хочеш і вмієш. Особисто я впевнений, що ці двоє – не просто улюбленці муз і вправні ковалі метафор. Їхній стиль і спосіб життя – це вже мистецький акт, який спонукає багатьох навколо них до дій і створення чогось нового. Правда, постійно цим процесом переймаються не всі. Проте, точно знаю, щодня над цим думають Ростик і Юрко.

Відвертість – ще одна річ, яка є похідною для ювілярів і надважливою у мистецтві. Кожен текст, картинка, слово і ритм мусять врзатися сокирою у голови. Це не бісер перед свинями. Це – гранати під ногами атлантів. Коли вони вибухають, ті падають на коліна і благають про помилування, але все-одно не розуміють, чому і як це сталося. Розуміє Юрко і Ростик.

Один з них – дія в метафорі, інший метафора в дії. Часом вони міняються масками, перевертаючи усе з ніг на голову. Жоден, хто хоч трохи розуміється на якісному і доброму, не може не любити спонтанність і холеричність, наратив і силу. Так відчували мистецтво древні, так мусимо відчувати мистецтво і ми. Та, на жаль, відчують так не всі, але на сто відсотків відчують Ростик і Юрко.

Як добре, що двоє, про яких я пишу, поза усіма відмінностями дуже схожі і подібні. Ці дві планети, можуть сформувати повноцінну космічну систему, якій не потрібне центральне світило, довкола якого можна обертатися. Це перевага самодостатніх і сильних, впертих і сміливих, які не підвладні класифікаціям і обрахункам. Їх звати Юрко і Ростик. Просто Ростик і просто Юрко.

Григорій Семенчук

МИСТЕЦТВО І МАРГІНЕС

Сучасне мистецтво як ніколи близьке до людей. Воно переходить з галерей на вулиці, у самостворені мистецькі простори, у мільйони копій будь-яких витворів мистецтва легкодоступних у кожному сувенірному магазині. І кожен може бути експериментатором. Мистецтвом торгують, лікують, провокують і роблять революції. І сперечаються про те, чи можна називати це мистецтвом.

Мистецтво як ніколи має важливе повідомлення. Це більше не естетика, якою приємно любоватися, це ребус, який потрібно розгадати. Це шлях, яким можна йти, щоб побачити те, що ми не можемо чи не хочемо бачити.

Чим в цьому випадку є маргінальне мистецтво? Те мистецтво, яке не дотримується норм, твориться людьми, про яких ми нічого не знаємо чи людьми, про яких ми маємо стійкі стереотипи і визначене місце у системі соціальної ієрархії? Що є спільного між маргінесом мистецьким і маргінесом соціальним?

У сучасному суспільстві, де поділ між маргінальним і елітарним став досить умовним, маргінальність викликає інтерес, як щось незвідане, як простір з відсутністю норм, як можливість іншого бачення. Дуже цікаво і просто побувати тут, і там. Еліту цікавить соціальне дно, а саме соціальне дно стає частиною щоденної реальності.

Деякі зірки намагаються виглядати як бездомні, для багатіїв організують «бомж-тури», а модні журнали типу Esquire друкують інтернет-щоденники бездомних людей. У той же час увагу митців привертають бездомні люди як носії свободи, протесту, і певної філософії. Бажання пізнати маргінес ототожнюється з бажанням відкинути норми і стати вільним. Приєднання до маргінесу як спосіб подумати.

Маргінальність виходить з нашої підсвідомості і стає частиною буття – соціального і мистецького. Запрошуємо Вас у цьому номері пізнати разом з нами трішки марнігесу.

Мар'яна Соха 3

МАЙСТЕРНЯ ДОБРИХ СПРАВ

«ЕМАУС–ОСЕЛЯ» — НЕЗАБАРОМ ВІДКРИТТЯ

«Інші люди потребують тебе. Не тебе одного, а нас з тобою разом»

О. П'єр. Засновник Міжнародного руху «Емаус»

Спільнота взаємодопомоги «Оселя» розпочинає новий проект чи радше продовжує розвивати і поширювати ідеї Міжнародного руху «Емаус» в Україні. Незабаром у Львові буде ще одне місце, де кожен з нас зможе долучитися до добрих справ заради підтримки найбільш вразливих та заради солідарності у суспільстві.

Уже багато років «Оселя» займається тим, що збирає від людей непотрібні їм речі одяг, меблі, речі домашнього вжитку – все, що людям непотрібне, щоби цими речами допомогти тим, хто їх насправді потребує.

Зараз у Винниках функціонує Спільнота, де разом живуть і працюють 25 осіб. Основна праця полягає у зборі речей від

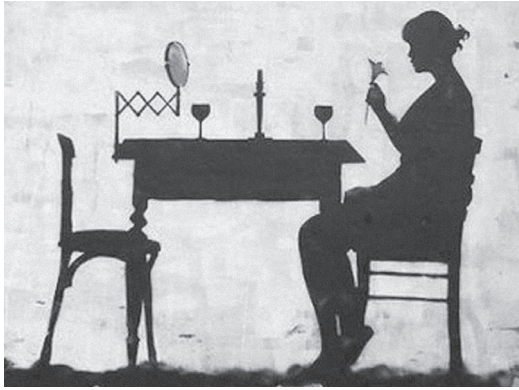
мешканців міста. В «Оселі» їх ремонтують, відновлюють та реалізують у благодійній крамничці. Тут можуть за невелику пожертву придбати одяг, меблі, посуд люди, для яких звичайні магазини є занадто дорогими та ті, які хочуть підтримати діяльність Спільноти.

Майстерня добрих справ «Емаус-Оселя» буде ще одним місцем, де ми зможемо проявляти солідарність з найбільш вразливими та ділитися своїми речами, які нам більше не потрібні. А також підтримувати діяльність Спільноти, придбавши речі відновлені та відремонтовані у майстерні. Майстерня також буде місцем, де ми всі разом зможемо працювати над новими ідеями добрих справ та їх втіленням.

Так, під час відкриття Майстерні, яке відбудеться 12 вересня в рамках Літературного фестивалю, пройде акція «Нове життя улюбленим книжкам», яку організують та проведуть українські письменники – друзі «Оселі», щоб привернути увагу громади до читання старих улюблених книжок та до ідеї обміну книжками та іншими речами. Письменники уже довгий час співпрацюють з «Оселею» у різний спосіб: вони є творцями журналу «Просто неба», беруть участь у фотопроєкті «Без Ознак Мистецького Життя» та свого часу допомогли Спільноті започаткувати домашню бібліотеку.

Запрошуємо Вас долучатися до добрих справ, адже у кожного з нас є речі, які нам більше не потрібні, а інші мають те,

що можливо знадобиться нам. У майстерні ми зможемо провести корисний обмін заради допомоги іншим. І ще – ділитися будемо не тільки речами, але й ідеями і спільними справами, вчитися різних речей один від одного і знати, що у Львові є ще одне місце, де ми можемо разом зібратися.

Майстерня добрих справ «Емаус-Оселя» функціонуватиме при соціальному гуртожитку на вулиці Угорській, 2. Це гуртожиток для безпритульних людей та сиріт, надане в оренду «Оселі» Львівською міською радою, щоб допомогти забезпечити житлом людей, які у силу різних обставин не мають власного житла.

прогноз погоди
від Максима Ольги

погоди не буде...

МІЙ МАНІФЕСТ

Мені взагалі не зрозуміло, як влаштований весь цей гнилий світ. У мене є ідеї, але це мої ідеї. Я не збираюся вам їх нав'язувати. Мені не зрозуміло, чому люди помирають, хоча для чого вони народжуються я починаю мало-помалу усвідомлювати. Мені не зрозумілий порядок, котрий вигадали люди, ми з вами. Всі ці життєві схеми – моделі виживання – паралельні світи – людські цінності. До біса! Кому це потрібно? Хто всім цим цікавиться? Особисто мені по барабану умовності, що оточують мене, всі ці правила та закони. Я вільна людина в той час, коли моя свобода спантеличена пошуком нових форм співіснування із навколишньою дійсністю. Моя свобода експериментує з реальністю. І щоразу вона отримує нові й нові удари. Просто реальність не завжди гостинна. Реальність завдає болю тим, хто шукає легких шляхів.

Я завжди буду проти. Немов середній палець потопельника. Вам знайоме це почуття? Зауважте, це не емоційний вибух і навіть не біла гарячка, це спосіб мислення. Спосіб змусити себе думати інакше. Щодня змінюючи себе – ламаючи звичні дії – використовуючи на повну власні ресурси – я виборую право бути собою. Я – людина вибору. А у вас є вибір? Я хожу землею, а завтра я літатиму небом. Ні, в мене не виростуть крила і наразі я неспроможний купити собі літак, але в мене є вибір. Я обираю, отже, я існую. Навряд чи це можна назвати протестом, але головне усвідомлювати свою приналежність до приналежності приналежності. Якої? Ви обираєте самі. Ви не шукаєте легких шляхів.

Я завжди буду субкультурою. Неважливо якою. Субкультурою, котра може змінити свідомість до непізнаності. Допоможе зробити із себе монстра всередині. Людину-маску. Видиму невидимку. Просто для того, щоб не бути частиною безжиттєвої й однорідної маси. Всі люди однакові та рівні так само, як мають різні характери та свої особливості. Кожна людина унікальна та індивідуальна. Але ніхто не застрахований від втрати своєї індивідуальності чи самознищення. Люди, які пробачають іншим помилки інших, втрачають здатність до свободи мислення, прогинаючись під обставини, які диктує суспільна мораль.

Я виступаю за відміну будь-яких норм, правил, звичаїв, традицій, законів. Мені байдуже на установки, що жодним чином не впливають на мене. Якби моя воля, я обрав би інший шлях співіснування з цим світом. Наприклад, я б купив планету юпітер і здійснював би космічні перевезення. Чому я повинен працювати на людей, які навіть не знають мене? Чому хтось повинен слухати мої балачки чи розуміти мене? Я не вимагаю нічого ні від кого і хочу, щоб це було взаємно. Чому кожна людина на землі не може стати володарем світу? Чому ролі піратів та імператорів вже давно розіграли? Гаразд, я не претендую на жодну з цих ролей, але прошу не втягувати мене в свої тенета. Все, чого я прошу – передати мені національний банк та відділ пропаганди!

НОРМА

Сьогодні мені часто доводиться думати про межі норми. Для моїх старших родичів гомосексуали досі є синонімом слова «СНІД», бездомні – синонімом алкоголізму, слово «фемінізм» звучить як лайка, а «чайлдфрі» видається неможливим, як бозон Хіггса. Для світогляду пересічного українського консервативного громадянина сучасне життя приготувало десятки філософських випробовувань. Трансгендери, нові моделі родини, поліамурність, лікування раку за допомогою ЛСД, терапія марихуаною, підліткова сексуальність, нормальність матерів-одиначок, які народжують «для себе» і не мусять проводити усе своє коротке життя з якимось козлом, старіння світу та зміщення вікового порогу «молодості» десь ближче до 40 років. Все це не вписується у всмоктані з молоком матері неписані правила радянського періоду. Миттєва захисна реакція передбачає тримання за «норму» попри всі факти об'єктивної реальності.

«Норму» придумали не ви і не я. «Норма» якимось так історично склалася під впливом низки політичних, ідеологічних і соціальних домовленостей. Це своєрідний контракт, згідно з яким бодай позірне дотримання норми є індульгенцією та гарантією відносної лояльності людей навколо. В останньому романі Любка Дереша «Голова Якова» це неписане правило порівнюється з існуванням у героя двох голів – одна голова видима та коректна про око людське, друга голова справжня, але прихована, щоб чужі не бачили. Таким чином сьогодні живе величезна кількість людей, які вважають і позиціонують себе як маргіналів. Ці хлопчики й дівчатка збираються вечорами для набуття якогось альтернативного життєвого досвіду, але, повернувшись із гульок додому, вони чемно їдять свою гречку з сосискою. Так само розкуті столичні клубні тусовщиці, котрі могли би стати емблемою сексуального розкряпання пострадянського суспільства, вдома в рідному селі акуратно ходять у церкву. Так само гуру гумору в стилі «камедіклубу», жарти яких я чую за сусідніми столиками в кнайпах, з понеділка стають порядними офісними хом'ячками.

Набагато складніше не ховати свою потаємну голову. Згадайте власні відчуття. Для того, щоб бути маргіналом, не обов'язково мати якісь суто візуальні особливі прикмети. Більш маргінальними можуть виявитися люди, котрі такими насправді не здаються, згідно з мірками «норми». Багатодітна родина або родина, що відкрито вирішила всиновити

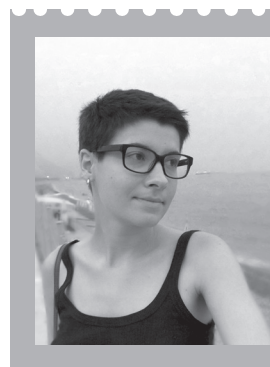
6

сидіти вдома всі декретні 3 роки. Або принциповий безробітний без трудової книжки – переважно, фрілансер, який ніколи не легалізовує свій заробіток. Або успішний хтось, котрий вирішив постригтися в кришнаїти. Або, наприклад, один мій знайомий свідомо уникає всіх можливих фінансових пут: він не бере кредитів, розстрочок, не позичає і не дає в борг. Він не купує зайвих речей і ніколи не зрозуміє, в чому прикол придбання норкового манто за 20 тисяч гривень в кредит.

Бачите, всі ці люди не роблять щось своє «на ничку» – вони просто залишаються собою та не бояться вийти за межі так званої «норми». Такі люди викликають недовіру. Їх важко піддати обструкції, бо нічого страшного вони ніби й не роблять, але про всяк випадок із ними намагаються зайвий раз не перетинатися.

В цій історії дуже важливою є розмова про межу між «маргіналом» і «нормальним». Українське суспільство має коротку пам'ять на злочини політиків, але дуже надовго запам'ятовує всі хибні кроки ближнього свого. Декласований елемент, людина щойно з в'язниці чи колишній бездомний сьогодні мають доволі мало шансів на успішну соціалізацію. Колишній в'язень в розмовах сусідів назавжди лишається «зеком», а колишній бездомний викликатиме підозри як «бомж» і «алкоголік». Річ у тім, що маємо справу з якоюсь чарівною прозорою стелею, цілком у дусі фантазмагоричного світу «Аліси в країні див». З «норми» до задзеркалля «маргінесів» потрапити легко, але назад дороги свідомість українців чомусь не передбачила.

Опинитися на краях умовної норми – це випробування на мужність і стійкість, вправа на плавання проти течії. Склану стелю назад до «норми» можна пробити. І це легше, ніж може здатися. «Норма» не єдина в своєму роді. Тож кожен може вибрати свою зону комфорту та заключити неписаний пакт про ненапад без комплексу провини та неповноцінності.

Ірина Славінська – літературний оглядач видання «Українська Правда. Життя», викладач кафедри теорії та історії світової літератури Київського національного лінгвістичного університету.

БЕЗДОМНІСТЬ І ЛЮБОВ

«Всередині нас ще надто глибоко вкорінений раб і тиран,
щоб ми спромоглися на справжню дружбу».
Фрідріх Ніцше, «Так казав Заратустра»

На подвір'ї монастиря півсотні бездомних покійно стоять у черзі за супом. Черниці при вході проводять тест на алкоголь спеціальними апаратами, якими працівники ДАІ перевіряють водіїв, що перевищили швидкість. Якщо апарат блимає, бездомного завертають назад. Тих, хто пройшов контроль, змушують прочитати записані великими літерами на стіні будинку тексти молитов. «Радуйся, Маріє, благодаті повна...» – лунають монотонні голоси. Декого молитви явно не цікавлять і вони чекають на роздачу їжі на вулиці. Старша жінка читає газету й відразу ж переказує прочитане своєму напівсліпому чоловікові. Дідусь витирає порожню банку, щоб перелити туди частину довгоочікуваного супу для свого пса, якого завбачливо прив'язав до паркану. «Ім їжі не давай!» – говорить строгим голосом черниця, помітивши, що я виглядаю до них на вулицю і посміхаюся. – «Вони не слухали Слова Божого, а отже не голодні й не спрагли».

Бездомні сидять тихо, потупивши очі. Я пропускаю повз вуха решту вказівок про те, що кожному належить дати тільки дві вафлі, а натомість простягаю коробку, щоб вони самі взяли, скільки хочуть. Хтось несміливо ховає пару вафель до сумки, інші швидко напихають кишені (а раптом я передумаю?). Як мені хочеться, щоб хтось із бездомних помітив прочинені двері до підвалу, щоб вони кинулися туди немов дикуни і порозбирали усі запаси монаших вафель... У Бунюелевій «Вірідіані» вони так і роблять: влаштовують бенкет у мастку, де їх прихистила наївна черниця, і намагаються її зґвалтувати. Дозволити каструвати себе чи збунтувати і вчинити акт брутального насильства – здається, перед цими людьми на подвір'ї монастиря лише такий вибір...

Неприв'язаність бездомних до жодного місця, їхній нонмадизм сприймається як загроза для спільноти, яка прагне чітких кордонів, однозначних ідентичностей, стабільності й визначеності. «Ці люди – як мавпа з гранатою. Невідомо, що вони зроблять у наступний момент і куди підуть. Така людина, сама того не усвідомлюючи, є загрозою для всіх городян», – пояснює начальник управління охорони здоров'я Маріупольської міськради Олександр Железняк, перелічуючи інфекційні захворювання, якими бездомні можуть нас заразити. Хто з нас не відвертався інстинктивно, не брав дитину за руку й не пришвидшував крок, проходячи повз «бомжа» у підземному переході?

В мене все гниє, нога гниє. Я вам по секрету так скажу: і господарство в мене гниє. Це венерическі так. Старий, довго не протягну, болячки ці. Ходив у больницу, питав де у вас ті, що тріпером хворіють. Четворкой їхав. Вони питають: що таке? Я їм показую. А вони кажуть, йди в міліцію, хай вони тебе привезуть, ну то будем лічить. Колись був бабником таким. Ярим таким, мій батько тоже таким був. Колись був п'яницею. Я зараз конешно тоже могу випить, але я зараз

чувствую уже, що воно мені ні до чого. Конец. Я нікого не насилував, ніколи. Так, не так, пішов до другої, третьої. А зараз я вже нічого не хочу, нічо. Не, якби найти такий пулемьот, щоб патрони не кінчались і не нагрівався ствол. Трошки погуляв би конешно... Ой, Боже Боже. Це таке. Так що я скоро помру і мене зарипють як собаку. Це ж у мене паспорта нема. Ну я заготовив бумажку, що такий, судився там то, родом оттуда... .

Є й інший наратив – стерильний і політкоректний. Майже ніхто з соціологів, які брали інтерв'ю і проводили десятки, а то й сотні годин поруч із бездомними, не писав про неприємний запах, котрого не міг не відчувати. Подібним чином ми оминемо увагою насильство й жорстокість, зґвалтування і вбивства, щоб не зіграти на руку консерваторам і реакціонерам. Ми скажемо справедливі слова: «бездомні – такі ж люди, як ми всі», «кожен з нас може опинитися на вулиці»; критикуватимемо ту реальність, до справжньої конфронтації з якою не готові. Як слушно зауважив Лоїк Вакан, ця позиція лишається цілком у рамках наперед сфабрикованої проблематики публічних стереотипів і соціальної політики, що бере за точку відліку моральну оцінку індивіда. Напротивагу моральному осуду – прагнення викликати співчуття й допомогти знедоленим. Водночас ігнорується питання тих соціальних процесів, що призводять до соціального занепаду й деградації людини; того структурного насильства, що веде до насильства фізичного.

Більше того, слова «такі, як і всі» у цій парадигмі означають «такі, що відповідають суспільній нормі», на яку орієнтуються й самі бездомні. «Тільки не подумай, що я бомж якийсь! Я – трудяга. Приїхав у Київ шукати роботу, щоб жінку з дітьми прокормити. А те що у цій столовці мене застали – ну, треба ж нашому брату якось виживати», – виправдовується Костя. «Поглянь на ту рожу – це ж алкаш кончений!» – вигукує Валя, наполягаючи, щоб ми нічого не давали бездомному, що жебрає поруч – натомість випрошуючи ще одного бутерброда

для власного чоловіка Серьожі: «порядочного, не п'ючого і преданого мужа».

Ми з Серьожою уже більше десяти лет вместе. Познакомились так на улице: він бездомний, і я тоже. Стали думать, де б ото нам жить. А я знакому дворничку мала, яка мене в подвал одного дома ночувать пускала, як я їй там чуть-чуть убрать поможу. Дак ми спитали, а шо, як ми за тебе все убирать будем, а ти нам всегда в том подвале ночувать давай? Чистоту і порядок гарантіруєм! Ну, і вона согласилась. Нам там удвох убирать небагато: на пару часіков утром, а дальше увесь день свободні. Да і їй харашо: вона нічого не делає, проблем з нами тоже нема, а зарплату їй то платять. Такой у нас контракт получився!

Прийнятними є лише довгострокові вірні стосунки й жертвність заради рідних – ідеали, досягти яких у реальному житті вдається небагатьом. Значно частіше бездомні безуспішно намагаються всіма силами відмежуватися від нав'язаного їм ярлика «бомж», показати, що вони, як і усі «нормальні» люди, мають почуття власної гідності, піклуються про близьких (у ситуації повного соціального краху це лишається чи не єдиним виправданням їхнього існування). Вони відтворюють панівну ідеологію «знизу», хоча, імовірно, самі усвідомлюють, що відмежування від «бомжів» є лише формою самозахисту, як у нарративному переході Кості від однозначного заперечення «ми не бомжі» до чіткого визнання цього факту («тепер я кончений бомж»):

Усе началось як я потріяв роботу в Барі і поїхав у Київ, устроївся на стройку, так сказать. Десь шото три года назад уже. Сначала усе нормально, я деньги слав додому, тіки шо не було де жить у Києві. Літом то около Дніпра можна було ночувать, там шоб і помиться, і постирать одежду. Ну, шоб не виглядїть як оті бомжі. Бо ми не бомжі – запомни це! Запиши собі – не бомжі. А зимою – то комнату снімали (без мебели, просто усі на полу спали), то прямо на стройці ночу-

вали, а то на вокзалі. Вокзал... там мене ізбили малолеткі. Усе, шо було у мене при собі, украли, і так ізбили, шо я не следуций день не міг на роботу пойти. І назад у Бар же не поїдеш до жінки – шо я за мужчина, шо без денег, без работи, каліка приїхав... Да... вопшем, запи в я. І тепер я кончений бомж, а від цього тіки хуже і ше більше п'ю...

У парадигмі «такі як і всі» любов укорінена і приручена, практично недосяжна для тих, хто не має дому. Адже сама відсутність постійного місця проживання проблематична з погляду суспільної моралі. Дім, а, отже, родина, а отже – моногамне подружжя, а отже – чоловік-годувальник і жінка-берегиня. Та чи можливо це все, коли людина бездомна, коли нема першої ланки цього асоціативного ряду?

Симетричною до позиції імпотента, жертви чи раба є позиція маньяка чи тирана, і саме вона – чи не єдина доступна для бездомних альтернатива, коли ті намагаються чинити спротив у рамках цієї парадигми. У «Виправній колонії» Франца Кафки є переломний момент, коли засуджений опиняється на місці свого ката біля витонченої машини катувань. Нас не дивує, що він з неприхованим захватом запускає машину в хід й уважно стежить за гармонійністю її рухів, – хоча хто, як не він, мав би знати, яких страждань вона завдає? Так само нас не дивує, коли пригноблені, отримавши зброю, націлюються на своїх реальних чи уявних ворогів. Ми сподіваємось лише на те, що нас не зарахують до ворогів; або що той, хто тримає в руках зброю, не зуміє вистрелити. Ми полеглимо зітхаємо, коли образ маньяка у статті *Двое суток в плену у бомжа* (Газета по-киевски 15.09.06) про «негідника, котрий викрав бідну дівчинку», змінюється образом ні на що не спроможного імпотента, який вирішив викрасти дитину, щоб попросити за неї викуп і таким чином заробити собі на випивку. Зрозумівши, що навіть не знає, де шукати батьків і яким чином вимагати викуп, він лишив дівчинку в електричці, не заподіявши їй ніякої фізичної шкоди.

Але якщо довести до логічного завершення тезу, що «бездомні такі ж, як і ми всі», то необхідно визнати, що усім нам нав'язано альтернативу «імпотент чи маніяк». Більшість із нас дозволяє себе «каструвати», а з бунтівниками, що палять машини і трощать вітрини, справиться поліція. Нав'язана ця альтернатива і черницям: заради спасіння беззастережно прийняти навіть найжорстокіші й найбезглуздіші догми. Але як легко з не меншою жорстокістю вказати на вихід голодній людині, відмовивши їй навіть у скибці хліба!

Справді, завжди існує ризик, що хтось із бездомних осквернить усе, що для черниць є святим (славетний кадр із уже згаданої «Віридіани»: волоцюги за столом із недоїдками позують фотографів як на «Таємній вечері» да Вінчі). Однак що саме осквернить? Консервативну «спільноту» з задушливими правилами і практиками виключення? «Ми знаємо, яких труднощів державам завдавали асоціації подорожніх робітників, вірніше товариства – *compagnages*, *номадизм* і бродяжництво масонів, *теслярів*, *ковалів...*» – пише Дельоз. *Номадизм* і неієрархічний простір, створений товариствами (а отже, товаришами), нагадує і про ніцшеанські *пасажи* Деріда в есе «Політика дружби» («Раб і тиран не мають ані друзів, ані ворогів. Вони не є достатньо вільними й рівними для цього... Дружба є свободою плюс рівністю»), і про визначення рівної свободи (*égalité*) за Балібаром, яка, знову ж таки, можлива лише між друзями. У формулі «свобода+рівність+братерство» проблематичним залишається «братерство», оскільки воно, як і «спільнота», інкорпороване правим дискурсом і вимагає переосмислення. «Комунізм завжди був водночас критикою спільноти і спробою

відживити її, піднявши до універсального рівня», – зазначає Балібар у «Деяких нотатках про комунізм». І запитує: «Чого ж досі бракує комунізму щоб отримати здатність дистанціюватися від власних історичних втілень, розподілених між безсиллям і збоченням?»

На щастя, безсилля і збочення – не єдині альтернативи. Коли одного дня до черниць навідалася санепідемстанція з перевіркою їхньої діяльності, ті відповіли зі здивуванням і дитячою наївністю: «Але це наші друзі просто прийшли на обід! Ми ж маємо право запросити гостей? До чого тут санітарні норми?». Нехай лише на коротку мить, але монахині створили дійсну альтернативу, як створили її жінка з газетою чи дідусь із песиком, котрі відмовилися слухати проповідь, надавши перевагу простору без класифікацій та ієрархій. Простору дружби і любові, що «кладе край стратегіям домінування що прив'язують, сковують, підкорюють, ув'язнюють, провокуючи страхи, непевності, очікування, фрустрації, рани і приниження».

Анастасія Рябчук –

*викладачка кафедри соціології
Кієво-Могилянської Академії,
редакторка журналу соціальної
критики «Спільне», координаторка
проекту «Праця і
робітничий рух в Україні».*

Любомир Тимків: «МАРГІНЕС ДЛЯ ХУДОЖНИКА – ЦЕ ТВОРЧЕ СПАСІННЯ»

Чи чули Ви коли-небудь про галерею «тимутопіяпрес»? Думаю, що ні. Хіба що Ви дуже цікавитесь маргінальним мистецтвом, або самі належите до середовища маргінальних художників. Любомир Тимків обладнав свою галерею у себе на подвір'ї – у гаражі на Майорівці. Минулого року було офіційне відкриття. З того часу, крім автора тут виставляли роботи японський художник Ріосукі Коен, австрійський художник Вільгельм Шрам і зараз триває виставка англійця Рода Самерса. «Це маргінальна галерея, – пояснює Любомир. І її функція швидше видавати результат, який в основному знаходить своє продовження в Інтернеті. Свої роботи автори висилають через звичайну пошту. Роботи досить специфічні і зроблені з дуже простих матеріалів, тому важко пояснити людям, що це мистецтво. У них вже є певні сформовані категорії цінностей і свої критерії того, що можна називати мистецькими творами. Я не докладно спеціальних зусиль, щоб заохочувати сюди відвідувачів. Для себе я визначився, що приходять ті, кому цікаво і кому це потрібно». На виставці Рода Самерса, яка триває з 28 липня, я була другим відвідувачем. Але мене цікавив не цей англійський художник, а сам Любомир Тимків і його маргінальна галерея. Про це була наша розмова.

Коли Ти перелічував митців, які тут експозиціонувалися, то називав їх маргінальними. У Тебе критерій відбору за маргінальністю?

Ні, не обов'язково. Якщо відштовхуватися від наших реалій, то для мене маргінальне мистецтво – це те, у якого дуже специфічний діапазон звучання, воно може бути просте у продукуванні і тому за своєї легковажності важко сприймається глядачами. Наприклад, безхатченки – це категорія людей, яка якнайкраще відповідає для створення такого мистецтва. Бо вони як суспільний прошарок – маргінальні і є багато видів мистецтва, що можуть створюватися мінімальними засобами. Наприклад, треш-арт, асемічна поезія, шумова музика.

Це будь-хто може робити, не тільки бездомні.

Так, але, на жаль, у нас ще мало кого це цікавить по справжньому. Ти або робиш роботи, які хочеш продати, відтак старася їх зробити такими, щоб виглядали гарно і дорого. Або ти працюєш на галереї або мистецькі фонди, які мають своє бачення розвитку мистецтва. Галерей стає багато, але вони якісь холодні. І не кожному художнику це цікаво, тільки тим, хто має на меті продати свої твори. Митець має творити, а не лише продаватися. Маргінальне мистецтво у інших країнах займає певну свою нішу, а у нас його нема куди притулити.

Чи знаєш інших художників, що займаються маргінальним мистецтвом?

Я знаю дві галереї у Львові, які цікаві для мене. Це звичайно моя – «тимутопіяпрес» і «детемпула», яку мої друзі художники з Ужгорода відкрили у себе на кухні, у напівпідвальному приміщенні. Там вони час від часу роблять виставки для своїх друзів художників. Щоб виставити свої твори в інших галереях зазвичай потрібні фінанси. А для чого платити, якщо ці гроші можна використати на створення чогось, що ти вважаєш мистецтвом?

10 **То маргінальність також полягає у тому, що ці твори лише для групи своїх людей?**

Людині з вулиці, що заклопотана своїми проблемами, я думаю, це не буде цікаво. Я приводив декого з своїх знайомих, сусідів, і бачу, що це їх не гріє. Я не спеціально вибираю сюди тільки маргінальних художників. Контактую з тими, кого знаю. А інші – це ті, яким подобається сама атмосфера цієї галереї. Наприклад, італійському художнику Марко Джовеналі італійській галереї, де для нього все організовано і оплачено, вже просто нецікаві. Йому важливо побачити тут свої роботи через харизму приміщення.

Звідки такий потяг бути маргінальним?

Це просто нормально, і навіть прекрасно. Ми не знаємо як та чи інша дія вплине на нас, на що наштовхне і як спровокує наступний етап творчості. Деколи потрібно на щось подивитися здалеку. Потрібно щось загубити, щоб знайти нове. В мене був затяжний період, коли я не мав роботи. І це було поштовхом минулого року створити цю галерею. Тому бездомні чи безробітні мають потенціал, щоб робити мистецтво. Думаю, що вони дивляться на суспільство під іншим кутом зору і можуть продукувати цікаві подекуди потрібно-утопічні ідеї.

А чи вважаєш ти, що маргінальне мистецтво має мати соціальне повідомлення?

Думаю, що так. У моїй творчості це точно. Наприклад, штамп «плюй на суспільство», «окупуй уолл-стріт» чи «це не мистецтво». Рано чи пізно ти стикаєшся з соціальними питаннями, на які починаєш реагувати. І не обов'язково, щоб вони зачіпали тебе безпосередньо. Наприклад, в мене був маніфест проти Національної спілки художників України. Багато людей мені казали, що напевно я хотів вступити в НСХУ і мене не взяли. Деколи, щоб відчувати, що це гівно не обов'язково в нього вступати, щоб зрозуміти, що там погано смердить.

Я закликаю своїх друзів робити мистецькі простори, галереї. По-перше, завжди буде можливість продемонструвати свою творчість. Художнє суспільство занадто розділене, хто не попадає в мейнстрім – той губиться.

І йде на маргінес?

Це в кращому випадку. В іншому просто настає творча смерть. Тому маргінес може бути творчим спасінням, коли не потрібно ні під кого підлаштовуватись і ти відштовхуєшся лише від себе. Тому я закликаю створювати свій власний простір – художній, поетичний, музичний. Психологічно – це важко. Коли людина щось робить, вона зазвичай орієнтується на глядачів. В моєму випадку їх обмаль. І з самого початку не варто на них розраховувати, їх не буде у великій кількості, не буде злету, популярності. Це своєрідна аскетично медитативна практика, за якою велике майбутнє.

Як це працювати без визнання? Справжньому творцеві не потрібен зворотній зв'язок від глядача?

Мені потрібен зворотній зв'язок від інших художників і бачення свого подальшого розвитку. Для художника найважливіша проблема в тому, що завтра він прокинеться і не буде знати куди рухатися. Це щось на зразок історії безхатченка. Тому я вважаю, що у бездомних людей є величезний потенціал. Вони можуть видати щось таке, чого інші не зауважують. Безробітні і безхатченки – це одна з рушійних сил маргінального мистецтва. Якщо вони спускаються на той суспільний прошарок, де на них нічого не стоїть, то починають дивитися на речі по-іншому. Це як залізи в колодязь і бачити зірки вдень. Це питання людської свободи, нашим людям важко розкрити себе, оголити своє бачення світу. І в цьому проблема.

А яка у вас мотивація організувати цю галерею? Для кого ці всі старання? Чи хочеться отак акуратно все розвішувати, чіпляти, якщо знаєш, що можливо ніхто сюди не прийде і цього не побачить?

Мистецтво – це ж хвороба. І коли ти захворів, ти живеш у своєму світі. Тільки ця хвороба приносить задоволення. Так само як малюєш картину і отримуєш задоволення. Суто твоє естетичне задоволення. Прокляття якесь. І логіка там відсутня. Ця виставка наприклад спонукала мене зробити перфоменс. Якби я її не зробив, то займався б іншими побутовими речами, а не думав про мистецтво. А це вже зле.

Думаєш хтось буде наслідувати твій приклад?

Я хотів би. І не тому, що це мій приклад. Я вважаю що це правильно. Це можливість подивитися на речі з іншого боку. Деколи є проекти, які потребують саме такого, для них має бути інакше середовище і інший погляд. Так само як працюють з графіті часто в закинутих будівлях. Для самої людини є потреба це робити. Але потрібно не тільки відкрити це місце, а й підтримувати там життя.

Як ти думаєш, чи є шанс, що ці мистецькі простори зможуть якось впливати на суспільство?

Воно не буде мати великого впливу на суспільство. У нас мистецтво з маргінесу не вийде на такий широкий загал як за кордоном. Можливо у нас воно знайде якусь іншу траєкторію. Ми маємо шанс показати світові іншу проекцію на деякі речі в мистецтві, яких вони не бачать. Але ми мусимо сформувати свій певний прошарок, який ще не сформований. Ми не маємо можливостей охопити всіх, але маємо можливість зробити це для маргінесу. Коли ми наситимо його мистецтвом, зробимо вільним по духу, то утвориться механізм, який творитиме нове. В Україні є певні фонди, які підтримують різні проекти, намагаються зробити мистецтво вільним по духу, підтримують цей вияв свободи. Але, як на мене, він штучний, бо не йде від серця. Не буде фонду – не буде цих проектів. Але коли ідея почне працювати на маргінальному рівні, у тій невеликій групі, то почне видавати результат. І буде сформована суспільна група, яка знатиме, що вона робить і для чого. І боятися нічого не буде, бо куди вже падати якщо вона вже на дні.

Коли ти говориш про маргінес, який має стати сильним, кого ти маєш на увазі?

Художників, поетів, безробітних, бездомних...

Що їх об'єднує – бездомних і художників?

Їх може об'єднати творчість чи прагнення до творення нового. Хоча це питання внутрішньої свободи – чи готові вони будувати до цього. Можливо це і виглядає дивно. У тому об'єднанні є сила превентивно впливати на певні речі, підтримувати один одного чи при потребі організуватись для протестів, демонстрацій. До цього потрібно бути морально готовими.

Розмовляла Мар'яна Соха

ДВОСІЧНИЙ МЕЧ MARGO

Маргінальне в оптиці сучасного мистецького ф'южину важко трактувати однозначно. Часто цим епітетом таврують продукти діяльності люмпену, використовують як антитезу «високому» та «просунутому». Словники дають означення: «незначущий», «другорядний». З іншого боку, від латинського *margo* (край), маргінальне – це прикордонне, те що перебуває на межі. Оця межа і є станом і плацом, де створюється актуальне. Мистецтво здатне діяти, вибухати, різати без сталі, з'їсти та «висрати» всякого *homo*, без поправки на світ, переповнений атракціями. Те, що на краю – завжди небезпечніше, не розніжене, гостре. Найкращі діти народжуються у шлюбах різних рас. Найкращі трофеї дістаються тим, хто найближче до позицій ворога. Найліпші товари вивантажують в гаванях портових міст. Великі імперії будувались за принципом *marginali* (лат. «те, що знаходиться на краю»). Мікс варварського світу та ойкумени, злиття й уміле управління кордонами – те, що дозволяло Риму, Візантії, Єгипту існувати століттями. Саме на маргінесі імперій народжувались і народжуються пасіонарні народи та нації. На перехресті жанрів і течій виникають нове мистецтво, література та музика. Навіть взявши найбільш уживане тлумачення цього слова, варто пригадати стрімке перетворення з холопа на пана багатьох мистецьких напрямків. З місіпського гетто блюз

за кілька років зробив карколомний стрибок у фешенебельні салони Нью-Йорку. Реп за кілька років існування швиденько почепив золоті ланцюги на старенькі «адіки». Те ж саме з маллярськими штуками першої половини ХХ століття. Критики і не зчулися як вульгарне та примітивне стало дорогим та вишуканим.

Щодо арт-бульйону сьогодення, то якийсь-то поділ згрубша, на ар'єргард і авангард відбувається поза законами емпірики. Маркетингові навички культурного менеджера та наполегливість митця важать більше ніж зміст, суть та енергетична наповненість твору. Останні понівечені різномудраччнями та численними ексгумаціями. Гопники від Лакана, псевдодзенбуддисти від Луначарського намагаються препарувати в культурі те, що ще стараннями модерністів набуло вигляду висушеного опудала. Шкала цінностей, значення, прогресивності мистецького твору поламалась давно і ремонту не підлягає. А будь-який культурний продукт перебуває в єдиному життєвому ланцюгу та ідентичній екосистемі з газованими напоями та меблями. Біда в тому, що екологічна ніша є суттєво вужчою, а, відповідно, і попит. Моду та популярність на мистецький товар диктують абсолютно ринкові інструменти: реклама, піар, стартовий капітал і т.д. Шансів на те, що хтось там стане великим після смерті майже немає. Вік Гогенів – в минулому. Арт-агенти, які вишукують геніїв по підвалах існують в паралельній реальності. Тому розмови про маргінальне в контексті сучасного, особливо, маючи на увазі його репресивну конотацію – річ пуста. Поки я це писав, а ви зараз читаєте, десь близько існує незнаний Нобелівський лауреат, геній візуального, повелитель звуків. Існує на маргінесах культури, бо гугл його просто не бачить, а значить – його не існує.

Павло
Нечитайло –
друг
редакції

ЇЖА ЗІ СМІТНИКІВ І ГОЛОД

Freeganism, dumpster diving, і навіть recycling – ці три слова у певний спосіб означають одну й ту саму дію – харчування зі смітників. І в той же час не пов'язані із жебракуванням і стереотипним образом бездомних людей.

Слово «смітник» колись асоціювалося мені з брудом, смородом, і непотребом. Тепер я маю два уявлення: одне, яке описала вище, а друге – це продукти, з яких можна ще й жити й жити, і які часом є у такому ж хорошому стані, як і в магазинах.

Багато супермаркетів викидають продукти, термін придатності яких закінчується наступного дня, або за кілька днів. Ще причинами потрапляння хороших продуктів на смітники є те, що із цілої упаковки може зіпсуватися лише щось одне. Інші причини потрапляння в сміттеві контейнери свіжого хліба та інших продуктів я пояснити не можу.

Досвід дампстердайвінгу (зараз найчастіше вживаю це слово) можу умовно поділити на український та європейський.

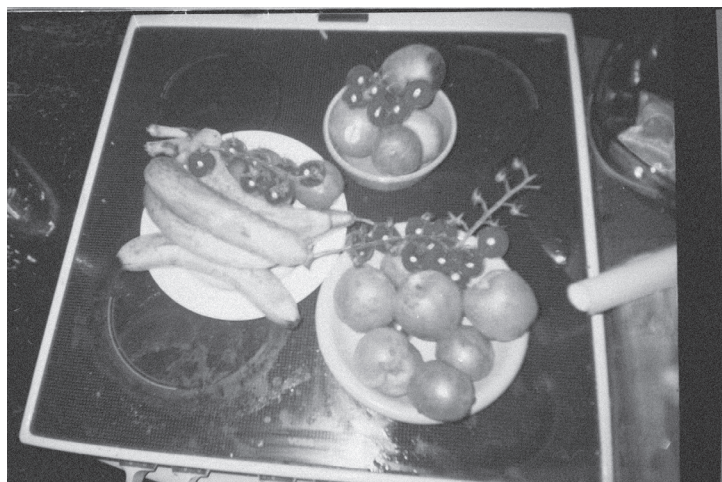
Україна. На наших теренах він дуже куций і найчастіше супермаркети закривають сміттеві баки на ключ. Звичайні ж смітники в житлових районах наповнені справді сміттям і там важко знайти їжу придатну для вживання. Єдиний можливий варіант – це ходити на місця ринків та базарів наприкінці робочого дня або опісля. Можна запитувати продавців/продавчинь, чи мають вони якісь продукти, які до завтра можуть зіпсуватися. Таке дуже добре спрацьовувало в Криму у літній період. Справді, навіщо власникам викидати завтра щось, якщо сьогодні це можуть забрати інші люди? Власне, таким способом ми вдало користувалися і на ринках в Амстердамі, коли нам віддавали стільки фруктів, що ми дозволяли собі робити фреш-соки щодня. На жаль, в Україні часто люди продають вже підгнивші овочі та фрукти за зниженою ціною і не погоджуються на те, щоб віддати їх безкоштовно.

Щодо європейського досвіду дампстердайвінгу, то він значно ширший.

Копенгаген.

Їжі на смітниках достатньо, якщо ти знаєш, де саме її шукати. Я двічі була у цьому місті і з приємністю користалася з баків для викидання продуктів протягом всього свого перебування у Данії.

Останнє, що ми приносили із таких походів: свіжий хліб, овочі (серед них навіть броколі), фрукти (хурма, нектарини і ананаси – звучить дуже екзотично), зелень і торти. І завжди ми забирали дуже багато такої їжі, але ще більше її лишалося в контейнерах. І невідомо, чи всю її хтось використовував. Такими ж походами на смітники можна забезпечити 80-85% тижневого раціону харчування.

Дві «точки», на яких я була у Копенгагені різняться між собою. Одні баки стоять просто з бічної сторони супермаркету і не виникає жодних проблем, щоб до них підійти і взяти їжу. Інші ж баки знаходяться в дворі супермаркету. Треба зайти із задньої сторони і підійти до закритого приміщення. Воно мало би бути закритим, але, мабуть, працівники самі розуміють, що хтось це може забрати, і залишають решітку відкритою. Принаймні, не зачиняли тоді, коли я там була.

Я маю дивні враження від поїдання їжі зі смітників. Перше – я дуже рада, що можна взяти безкоштовно їжу, яка вже нікому непотрібна і яку скоро відвезуть на звалище. Вона хороша, я за неї не плачу і економлю гроші. Друге враження – в момент, коли багато супермаркетів викидають їжу на загнивання в контейнери, мільйони людей в світі не доїдають, голодують і працюють за копійки. І я не можу окреслити якусь хорошу стратегію зміни цієї ситуації, адже багато що залежить тільки від політики, корпорацій і всепоглинаючого капіталізму. Звісно, від простих людей також. Але тоді, коли для одних гідко брати їжу тільки тому, що вона побувала у сміттевому контейнері, то для мене це прекрасна річ довести світу, що щось йде не так і страждають від цього не політики, а ми.

Юліана Паранько – студентка-журналістка, підтримує повторне використання речей, recycling та думку про те, що капіталізм вигідний тільки олігархам.

НЕПРОФЕСІЙНІ ХУДОЖНИКИ – МИСТЕЦТВО НА УЗБІЧІ СУСПІЛЬСТВА

За життя незрозумілі і висміяні людьми, об'єкти жартів і образ, що живуть у біді і нужді, без освіти і праці і, як наслідок, ізольовані від решти суспільства. Непрофесійні художники – генії під маскою жебраків і хворих.

Ще донедавна непрофесійне мистецтво визначалося як примітивне чи наївне. Сюди відносилися твори виконані простими техніками і засобами людьми без академічної освіти. Вони вважалися периферійними відносно визнаних мистецьких цінностей щодо такого напрямку творчості. Непрофесійне мистецтво дуже довго знаходилося за рамками академічного мистецтва, а використання таких слів як наївне чи примітивне ще більше підкреслювало їхній маргінальний статус.

Лише недавно ми відійшли від цих визначень, і почали використовувати прикметники «непрофесійне» або «народне» як такі, що найкраще характеризують цей вид творчості.

Ким є непрофесійні, народні чи, якщо комусь так більше подобається, примітивні художники? Зазвичай вони живуть у невеликих спільнотах, трудяться на низькооплачуваних

роботах, а деякі живуть як жебраки і мало хто бачить у їхній діяльності мистецтво. Проте, маємо багато прикладів людей відкинутих на маргінес суспільства, які мають незрозумілу для загалу чутливість і особливе сприйняття дійсності. Їхні праці наповнені символікою і магічними елементами і дуже зосереджені на деталях. Напевно в іншому місці чи в інший час їх би визнали великими художниками, але складні періоди, в яких їм довелося жити, обійшлися з ними дуже жорстоко.

Едмунд Монсель народився у 1897 році в маленькому селі поблизу Томашова Любельського. Він походив з багатодітної вбогої сім'ї, пережив дві світові війни, і решту життя переживався на горищі. Спокійний, тихий чоловік, який ніколи особливо не кидався в очі, страждав від шизофренії. Лише після його смерті у 1962 році на горищі, де він прожив багато років, у міцно зачиненій скрині було знайдено 566 робіт, виконаних олівцем на клаптиках паперу, обкладинках книжок, серветках і коробках для сірників. Усі – без підписів і назв, а їхньою характерною рисою є створення цілої картини з облич, при тому декотрі з них такі малі, що практично неможливо їх роздивитися неозброєним оком. Численні дослідження творів Монселя показали, що він почав творити лише тоді, коли у нього виявили шизофренію і ці образи є відображенням його хвороби. Чи насправді він бачив ці обличчя? Чи сам створював їх у процесі малювання? Чи мистецтво було його засобом боротьби з хворобою? Цього ми ніколи не дізнаємося. А сам Монсель далі залишається невідомим художником для світу академічного мистецтва і невідомою людиною для мешканців села, в якому він прожив ціле своє життя.

Едмунд Монсель є одним з багатьох прикладів подібних йому художників, які за життя страждають від різних хворіб, живуть в бідності, позбавлені людської гідності і непомітні для інших людей. І попри те, що не мають академічної освіти, геніальністю своїх праць часто переважають «справжніх талановитих художників».

З польської переклала Мар'яна Соха

*Кароліна Козюра –
культурний
антрополог,
і все.*

Сіжу на асфальте я в зимнем пальто
Курю я за кем-то окурок
Ведь мне не поможет в сей жизни никто
И жить я отправлюсь в проулок

Система забрала последнее: дом
Оставила голым и босым
Когда забирала, я не был ни при чем
Пощады у ней мы не просим

Ведь воля моя и горда, и сильна
С надеждой по жизни шагаю
И жизнь, словно сказка, сюрпризов
полна
Я делом её наверстаю

Когда-то ведь солнце взойдёт и для нас
Придут к нам денёчки удачи
Ведь жизнь я люблю, а ещё люблю вас
И жду вас сегодня на даче

Пройдут времена, когда тучи над нами
Исчезнут, как будто виденье
Согреюсь мечтой, что жизнь не сломала
Любовь нашу и вдохновение
А когда ты окажешься рядом со мной
Нам времени будет так мало.

* * *

Дівчино, мавко польова,
Зніми з очей своїх сльозинку
Прошу тебе я посміхнись
І зупинись хоч на хвилинку
Поглянь на мене з висоти
Свого прекрасного польоту
В цю мить як я тебе зустрів
Я наче мертвий впав до долу
Не треба сумувать, молю
Не треба сум пускати до серця
Ти знай одне: що я люблю
Кажу тобі від всього серця
Таких красунь, яка є ти
Нема, не було і не буде
Тебе я прошу, лиш не йди
Та горя в тебе хай не буде
Повір в любов, в кохання щире
Що є у світі ще таке
А смуток з жалем хай вже вимре

Ти думай більше про таке
Що у житті приносить радість
Що у життя несе тепло
Любов тебе ніяк не зрадить
Бо з нею файно всім на зло
Прошу пробач мене за строки
Бо я казав їх із душі
Зроби на зустріч два ти кроки
І як прожити підкажи.

* * *

Зів'янув спогад про минулу зиму
Завулки пам'яті снігами замело
Прошу мадам красиву, дуже милу
Любов, кохання щоб не перейшло

Пробачити прошу мене востаннє
За те, що я вам квіти не приніс
До вас я поспішав з самого рання
І стільки горя я тим переніс

До вас я йшов з відкритою душею
З відкритим серцем я ішов до вас
І хоч душа твоя лишилася німою
Земля і небеса все проти нас

Мені все рівно, що будуть казати
Начхати, якщо хтось розвів мости
Готовий вам добро подарувати
Тебе лише одне молю, прости

Пробач мені за те, що я страждаю
За те, що я люблю лише тебе
Та ти мене не любиш, я це знаю
І думаєш, що в мене все пройде

Та я один лиш знаю усю правду
Тебе любив, люблю, любитиму завжди
На жаль, мені не вилікувать травми
Що завдаєш мені зимою ти

Дмитро Чемодуров – поет-романтик. Став бездомним шляхом обману з боку інших людей, котрі змусили його продати квартиру. Деякий час проживав у нічліжці для бездомних громадян. Сьогодні місце перебування Дмитра нам, на жаль, невідоме. Якщо ви зустрінете Дмитра на вулиці, передайте йому цей журнал.

МОДЕЛЬНИЙ РЯД

ПОП

Зранку вага видала мені три шістірки, тобто 66,6 кг. Поки я виводив себе з сумної сумнівної суми якимись надмірними кавами, подзвонив сусід Гріша:

– У нас бо́льшая беда: поп умер.

Подумки роблю експрес-переключку нечисленних його родичів, але після перерахунку всіх, нікого духовенствуючого ні, тим більше, духовного, серед них не знаходжу:

– Ти почав ходити в церкву? Піп не виніс твоєї сповіді? Тобто виніс і, перейнятий, поніс доставляти на Верхи самотужки?

– Наш юний попугай Поп, наиговорящешего сорта, умер. Прямо на порого, на порого жизни, не прожил и 50-й части из 50-ти оплаченных, гарантированных, включенных в цену лет. Он забрал с собой три слова, которым успел научиться. У нас большое горе, мы потеряли ребёнка.

– Та всі ми втрачали собак...

– Да что ты сравниваешь, попугай - это намного больше, он с нами раз-го-ва-ривал, он ловил наши слова на лету, как жаба мух. Мы учили его говорить почти по болонской системе.

– То може він злякався, що з нього болонку роблять і не витримав? Собака – це ж «намного меньше» ...

Сім'я сусіда оплакувати папугу нікого не запрошувала, бо власних сліз вистачало. Вони, наполовину – колишні петербуржці, купили його кілька місяців тому, як тільки вирвалися з блокади боргів, в період яких все було «на вагу».

А оскільки на ліжку, залитому сльозами дружини і розбалансованому від'ємним сальдо емоцій, Гріші робити було нічого, то ввечері він вийшов з дому, запивати папугу. І, щоб зневажити важкість втрати, вирішив взяти з собою всіх, хто знав покійного, тобто мене, в найближчий ресторан з щедрою назвою-обманкою «Фондуш», бо насправді він нічого нікому ніколи ні фондувати, ні дарувати не збирався. Там ми пропили приблизно ще одного дорогого папугу, бо запивати Попа чимось, дешевшим за «Johnnie Walker» і «LEX» Гріша повважав не гідним його пам'яті, що запам'ятала три російські слова. Всі напої виявились солідарними між собою, з однаковим технічним духом, а господаря знайти не вдалось.

– Ползвонка – і я решаю лю-бу-ю проблему!!! – постійно нагадував мені сусід.

– Тільки треба довго думати, кому еті ползвонка сделать.

– Звонок – это не минует. И хоть я не гондон: у меня 2-е детей, а у гандона не может быть детей, но я ре-ша-ю вопросы.

– Все вопросы решены, давай решать ответы.

– Мир стал взаимозачотнее, меркантилизировался, но надо рулить, пока люди растеряны...

Як всюди в цей час, грало приблизно «я подарю тебе любовь, я научу тебя іпацца», тому, коли Гріша вкотре повернувся з туалету, обробленого закошеною під дерево плиткою, де викладав все на чистоту білих мушель, продовжував викладати під впливом музики:

– Давай задолбём горе? Ползвонка – и у нас любые девочки, с которыми можно всё, каждая фрикция будет ударом на опережение.

– Ползвонка – «моя вторая половина»? Але ми зібрались запивати, а не задовбувати, і не горе, а попугая.

Він погодився, що краще не псувати цей добрий вечір відхідного дня, ми все ще замовляли по кілька фун-душних підробних чарок у цій підробній Австро-Угорщині: на всякий випадок, щоб не залишити собі жодного дезертирного шансу прокинутись завтра здоровими.

А дорогу додому освітлювали зблідлим лицем колеги, що люмінофорило, як благий монітор. Повітря було тихе й чисте - в центрі міста було чути поїзд.

ДОВБОБОБ

За стінкою від Гріши живе зубопротезувальник Йошка, носій різнобічних повивихуваних зубів, скликаних ніби з різних ротів у збірну його прокопчених куревою щелеп. Всі вони не мають нічого спільного між собою, крім ясен, і швидше схожі на рухомі скульптури Пінзеля, а рот нагадує демонстраційний настінний стенд варіантів мотивації заміни зубів на штучні у коридорі зубопротезувального училища.

Ці різноконфесійні зуби є джерелом постійного шепелявого шурхоту в неприкритому роті, верхня і нижня губа приймають одна по відношенню до одної якісь місіонерські пози, утворюючи химерний дифузорний зазор, з якого і виходять приголомшучі звуки його закарпатської промо-мови.

Та знаючі сусідки, щелепи яких вже давно переміщуються на протезах, беззубі Йошкіні модельки, кажуть, що він – найкращий в світі протезувальник, бо з будь-якої порожнини може зробити рот, і що заради нього треба заснувати премію для найкращого ортодонта – Йошкар. Вартість виконаної роботи Йошка встановлює згрубша, від ваги протезів, бо каже, що тепер навіть в родині гроші з родичів породіллі беруть від ваги плоду, після зважування як в боксі, а рот – це той самий перинатальний центр внутрішнього вмісту людини, де, як в камері обскура, всьому про кожного видно, тільки догори ногами, і все там, як колір зубів – в принципі ніколи ні про що не говорить, але безперервно про щось маячить.

Йошка є німфоманом і цікавиться психологією «на хлопський розум», тому знає, що популярність особистості серед опс (осіб протилежної статі) визначається попитом, який вона сама на себе створила і стартовим пакетом відношення до кожної опси зокрема.

Тому, а також внаслідок «сказу щелеп», набутого перетермінованим гіперсексуалізмом, кожну порцію сказаного до нових жінок Йошка закінчує питальним поглядом нерівнобарвних й різнообертнутих очей, очі-в-очі, ніби тільки для цього й починав розмову, в якій, як правило, ніхто з учасників нічого не зрозумів.

І щокілька місяців, змінюючи супутниць, постійно живе Йошка лише з коцуром. Жодному своєму котові він ніколи імені не давав, бо все одно кожного з них ніхто не кликатиме інакше, як «Йошкін Кот».

Незмінний свій одяг в топку пральної машини кидає Йошка лише на серійно-моногамних роздорижжах, в період зміни «любки», решту часу покладаючись на те, що «звук глушать запахи», і навпаки.

Отже, захоплюється Йошка добанням коронок і заради коронок, і в підвалі свого будинку влаштував майстерню, зубну примірочну-роздягально-довбальню, і навіть глибокий віковий хрест на його обличчі, поставлений носогубними «зморшками розчарування», не зменшив загальнорічний вал «давальницької силовини», як заднім числом називає він засвоєну частину жіноцтва.

Йошка потрохи знає кілька мов і використовує їх в кожному реченні всі одночасно, завдяки чому обходиться без матюків, які називає «падежами скота».

Він є публічною особою, але в масштабі двору, і коли в його сусіди-поета прорвало у ванні трубу, Йошка всім радісно повідомляв: «Не винес душ поета...». Тому Йошка вирішив влаштувати власний касетний і сексуальний скандал одночасно, зі своїми секс-скандалістами.

Для цього завів собі молодшу і менш затористу, ніж завжди, «любаску», та випросив у мене напівкишенькову відеокамеру і експрес-курси з прихованого володіння нею:

— Тепер стільки перверзій, жонки стали борзо доступні. Хочу позиряти, што моя ментелепа дримбає, коли я отсутствую, перевірити її на ісповеденческі реакції. Я повім, шо пішов справляти алкогольну потребу, зроблю лаби, а перед виходом вмикну сію, спрятану ондеки в лабичку машинерію, най дозирає. Я її хочу проінкарнірувати, треба бути в курсе тела. Тело завжди надіється на совість, а совість не може покластись на тело. Я маю в ній убедитись, бо я ж не лупиздрик, шоб який-то комунібудьлінгус робити і сеансами донорства занімається, оби мене імали в карму. Або пред'явити юй факти оби, шлойба, пернути опріч не дужала.

Потім він довго робив дірки для об'єктиву у антресолях шафи, у торбах, «случайно» зоставлених напротів кровати», в коробці від майонезу і в килимках, і заклеював «ізолентою» всі світлодіоди та інфрачервоні випромінювачі камери (без яких зйомка в темноті робилася зйомкою темноти).

Через кілька днів він, з камерою в руках, закамуюльовану стікерами та уривками лейкопластиру, перестрів мене, озирюючись:

— Повіш ми, як то поникати, шо я назбирав?

Переглянути відзняте без мене він не вмів, а зі мною — не хотів.

А згодом якось вияснив, шо всі відзняті картинки виявились втопленими в мороці і в глибинах різкості.

Наступна наша «явка» сталась після ще кількох днів оперативно-слідчих дій і насильницьких заходів, здійснюваних над камерою, в результаті яких відмовились працювати її сенсорні кнопки перемотки. Тому переглянути, шо він назнімав цього разу, Йошка вже не міг навіть зі мною, тільки скавчав:

— Як ні в чому небувало, цундра вийшла си, гий би ні в чім не бувала. І каже шо я довбобоб.

Робити пред'яв з приводу камери я не став, Йошка дякував:

— Най тя Бог заварує!

Так Йошка й живе досі з 60-хвилинним «гріхом перелюбу», який, як він вірить, був скоєним в нього дома на очах у моєї камери рівно за годину його відсутності, і залитий у касетний «компрогат», котрим він не може скористатись і тому просто тримає коло такого ж за розмірами і так само наповненого вірою молитовничка.

КРАСОТА

Заходив Парфьон, шоб спитати, коли я народився. І повідомив, шо «молодость — это фора, срок действия которой истекает как только собираешься воспользоваться ею как форой», і шо з цього невидимого вже року мого народження він займався торгівлею джинсами, які тоді були чимось «из жопы вон выходящим, и отсидел я 0,5 года из 15 возможных за фарцовку в особо крупных размерах».

— Скільки ж ти їх продав, якщо ніхто в джинсах вроді тоді й не ходив?

— Да немного, но очень крупных размеров...

А после того, как молодость прошла в последний из разов - началась жизнь, в которой единственное, что тебе светит — свечка в жопе, которую даже установит вертикально не сможешь. Останеться только на разогрете подмахивать ей своими лопатками вместо крыльев, превращая задницу из источника подрыва в сдерживающий центр. И это называется «трахнуть стариной» — то-есть свечкой, раздувая себя мыслью, что любви все возрасты — поп-корны. Хорошо, что хоть рвотный рефлекс размещен пока не в заднице.

А если еще и нету денег — ты попался, это сразу все занюхивают и начинают гавкать, причем собака чаще думает, стоит ли гавкнуть и как гавкнуть, чем человек, чувствующий, что тебе нечем откупиться от собственной пугливости — рефлекторной робости. В формуле человеческой речи крик — это слова-постоянные, умноженные на переменную букву А, и этим отмазанные от смысла, смысл уходит на перемену, потому говорят «не дай Бог жить во время перемен», то есть между звонками.

Деньги же — это бумаги с заразной болезнью завышенной кармической самооценки. Она лелеется тепличной оранжерейностью ментальной брони кошельков и легко передается «на предьявителя», пользуясь несопротивлением человеческого материала, который, зарзвившись от денег ещё до их появления на свет, начинает заниматься самонаценкой, обретаєт достоинство, теряя лицо.

Вобщем, мир может и спасёт красота. Но только если погубит людей. Потому что в их восприятии даже самая видимая из красот обнаруживается не глазами, они всеядны, а энергетическими замешательствами и гормональными столкновениями в теле смотрящего на эту случайную совокупность линий, цветов, фактур и их очертаний, то-есть границ, сложенных в красоту. Эти границы на самом деле очерчивают пропасть — все, что вне красоты.

*Ростислав ШПУК —
бізнесмен, фотограф,
блогер, журналіст,
меценат, друг*

Андрій Бондар і його Варвара

З ЦИКЛУ ДРІБНИЧКИ

Щось є невимовно прекрасне в цьому реченні: «Санктуарій Матері Божої Цариці Святого Розарію в Чорткові».

Шизофренік – це не просто людина з роздвоєною особистістю, а параноїк, якого нарешті наздогнали.

Внутрішній емігрант схожий на внутрішнього окупанта. Ніхто нікуди не рухається: першому здається, що він утік, а другому – що він упіймав.

Використання чаші терпіння у ролі нічної вазы автоматично перетворює її на скриню Пандори.

Гасло станції технічного обслуговування автомобілів: «ДИЯВОЛ У ДЕТАЛЯХ»

Іноді й справді краще не бачити, що роблять за твоєю спиною, а просто отримувати задоволення.

Історія не повторюється.
Історія затаїнається.

В мені постійно бореться «собака Павлова» із «котом Шредінгера», а постійно перемагає «кінь Пржевальського».

Якщо ви не маєте телевізора, то це ще зовсім не означає, що телевізор не має вас.

Поспішайте робити добро і зло.

Шлях із варяг у греки встелений не трояндами, а розочками.

Інтернет – це велика дірка від Гуглика.

Якщо ви зламали ліву руку, то підставте і праву.

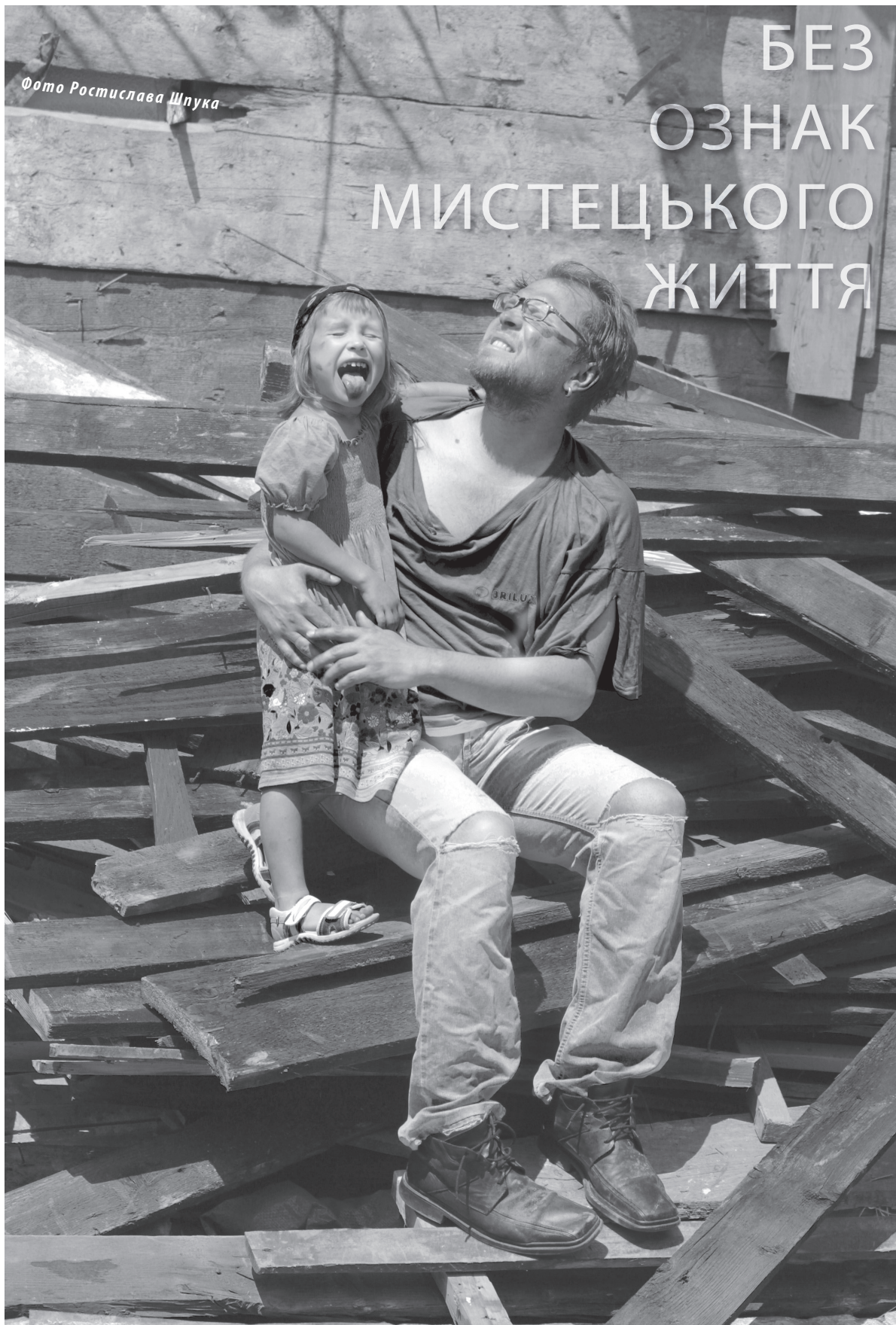
І тоді обидві мої щокі – і ліва, і права – залишаться недоторканими.

Чи народ, який не бажає годувати свою армію, годуватиме своїх партизан?

Без Ознак Мистецького Життя

Фото Ростислава Шпука

БЕЗ
ОЗНАК
МИСТЕЦЬКОГО
ЖИТТЯ

Народу хочеться, аби з ним поводитись, як поводився Сергій Образцов зі своїми ляльками, а з ним поведяться, як поводитись Юрій Куклачов зі своїми котами.

Назва поетичної збірки – «150 кінських слабкостей».

Яка багатозначність криється у фразі: «Боже, я так за тобою скучив!»

Хочеш розсмішити Бога, накури його нормальним планом.

гасло для політичної партії: «З УКРАЇНОЮ В СЕРЦІ З ВАЛІДОЛОМ ПІД ЯЗИКОМ»

Іноді пояс вірності може перетворитися на пояс шахідки й висадити в повітря вашу чоловічу гідність – разом із чоловічим достоїнством.

Три безперечні здобутки людського генія: «сладкий стол», «мягкий стул» і «жидкий екран».

У нас, як і в Білорусі середини дев'яностих, відбувається процес дебілорусизації. Дебіло-русизація.

Наша адреса: дабі-дабі-дабі.біда-біда-біда.юей

Оголошення на стовпі: «Міняю неконтрольовану масову ненависть на праведний народний гнів».

Оголошення на стовпі: «Продам ветерана Великої Вітчизняної війни». Українська ідея. І де я?

Питання: Чи може народ, який постійно наступає на ті самі граблі, нарешті взятися за вили? Відповідь: Може. І разом із вилами в руках знову наступити на ті самі граблі.

Різниця між українськими поняттями «любов» і «кохання» приблизно така ж, як між російськими поняттями «скорбь» і «прискорбие».

А на День Хрещення України-Русі треба казати так:

– Кірілл Русь хрестив!

Відповідь:

– У Москві-ріці!

Країні потрібен Лютер. Мартін Лютер Кінг Конг.

Краще не мати гроша за душею, ніж не мати душі за грішми.

Христос помер за наші гріхи, хі-хі

Все, що нині відбувається з Україною, протікає в стані «возбуждення уголовного тела». Бестіарій останніх днів: курка Буша, корова Блера, кіт Шрьодера, собака Путіна і козел Януковича.

Якби я вирішив заснувати в Росії асенізаторську фірму, то назвав би її так: «ГОВНО-ВОПРОС».

Новини України: «Гандони запровадили ПДВ на презервативи».

Дивна річ – мова. Вчора написали «знайшли мертвою», і звучить воно так, ніби завтра можуть написати: «знайшли живою».

Назва для вітчизняного порнофільму:

«На голому ентузіазмі».

Фото Ростислава Шлука

Краще померти ненародженим, ніж народитися мертвим.

Агентство горящих путевок «Гейнна огненная»

Той, хто засинає з пташками, прокидається з білочкою.

Я згоден з усіма вашими словами, але готовий померти за те, щоб ви хоч трішечки помовчали.

Порча-зустріч з невідомим письменником.

Що ти маєш проти годинникової стрілки?

З якого дива в дорослих-кретинів народжуються діти-індиго?

РОМАН ВАСИЛЬОВИЧ

Роман Васильович – класичний галицький пан під 70: сиве волосся із зализиною, чиста біла сорочка та розумний погляд. Я познайомився з ним за незвичних обставин. Мені й моєму другові-фотографові потрібна була його квартира задля фотосесії для журналу, де письменники вдають безхатків.

Роман Васильович мешкає у квартирі в самому центрі міста, де народився 1946 року. Його провина в тому, що він іще живий. На папері земля під будинком викуплена сином одного з наших безголових президентів. Уже не перший рік він бореться за право померти у рідних стінах, хоч решта пожилців давно здали зброю, отримавши трикімнатні помешкання у спальних районах.

Роман Васильович – упертий ідеаліст, бо не погодився на гроші й не піддався на залякування. Половина його квартири буквально зависла в повітрі. Двері, які вели з кімнати до кімнати, тепер провадять у провалля. Внизу вже встигли викопати котлован для нового будинку, який, мабуть, спорудять колись, коли цього чоловіка зведуть у могилу і доруйнують його домашнє гніздо.

Роман Васильович – важкий чоловік і нікому не довіряє. Навіть нам, хоч ми на його боці – співчуваємо, розпитуємо і входимо у його становище. У квартирі – не просто гармидер. Там зосереджено весь жах предметного світу. Звалені в суцільну купу картонні коробки, старі книжки та журнали “За рулём” 1960-х років свідчать про складне психічне життя. Роман Васильович зжився з цим дрантям, що приросло до його єства, як друга натура, і тримає його при житті, наче зникoma ознака приватного світу, не міченого розкішшю, порядком і всепереможною силою грошових знаків.

Він плював і плює на все це, як справжній Дон Кіхот. От тільки Дон Кіхот – вигадка, а Роман Васильович – ні. Він тут. Іще тут. Людина-уламок, він подарував нам дві радянські книжки – “Дети Иисуса” і “Сердце друга”. Це щось мало б символізувати, хоча означає лише одне: він живий і продовжує боротьбу.

Андрій Бондар

Вперше опубліковано на сайті www.gazeta.ua

Ave Virgo! Це мабуть трохи смішно звучить і по-дурному виглядає – бо я ще не збираюся помирати чи жити якимось особливо аскетичним життям – але скажу нині – ну, бо який сенс тягнути далі? – ти була моїм єдиним коханням. Справді смішно і по-дурному. Або давай так: якщо мені й судилося пережити почуття, над- мір інформації про яке – лівої і правої – нам впарюють, і ми впарюємо одне одному споконвіку, від початку до кінця, так ніби нічого важливішого немає, так ніби нічим більше зайнятися, ніби ми прийшли на цей світ лише для того щоб кохати й кохатися, – так от, якщо мені й судилося пережити це відчуття, то я його пережив. А міг і не пережити. Як багато хто. Мені пощастило. Я пережив і почуття і себе самого, я вижив, і зросту в мені тепер майже стільки, скільки в ялівцевому кущі за вікном. Але найважливіше, що все це пережила ти. Що не заламалася від моїх пристрасних істерик, не задихнулася у темницях куленепробивної хіті, не втонула в мутних сльозах чоловічого ідіотизму. Добре. Кажуть, ти десь далеко, десь там, де сонце. Добре. Шкода. Шкода, що на фабриці, де ліплять і відливають людей, наші осяйні прозорі душі не відчищають від глини форм. Тому на початку ми так нагадуємо глиняних чоловічків. Дехто так і помирає, переконаний у власній глиняності. А з декого залишки форми опадають надто пізно, і тоді вже нема кому збігати за крейдою долі, аби переписати біографію одним коротким «ні». З інших – надто рано, і тоді не застигла душа розпорошується в безлічі фатальних «так». З мене воно злушується, злушується, люба, але я люблю падати, і обкачуюсь у глині заново, я падаю, мила, бо в мене така манера пересуватися. Я падаю, бо це гарантовано привертає увагу. Чи ж не на це свого часу звернула увагу ти? Знаєш, чого мені насправді шкода? Що я був таким придурком і замість тупо відриватися, пертися в нашому неймовірному, нірванному, задзеркальному, офігенному танці, замість зависати в твоїх обіймах, замість від'їжджати від твоїх запахів, замість втикати, стирчати, гребти й не паритись я щось там пругався, шебуршав, тужився. Щось там ковбасився. Кумарився. Боже мій! Там було 52 ночі і 51 день чистого, нерозбодяженого приходу! Якби я це знав, якби не боявся, що це якась бухгалтерська помилка, і що ось-ось з'являться демони податкової і поставлять на лічильник. Якби я не лічив дні й секунди, якби не мурував поспіхом довкола тебе клітку, якби не обплутував тебе слизькою увагою, якби не діяв тебе своїми інфантильними сперматозоїдами... Знаєш, я ж міг зробити тебе щасливою. Якби не був переконаний, що любов – це камера попереднього ув'язнення, де двоє бавляться в найтупіший різновид суспільного сексу. Якби бодай здогадувався, що кохання там, де не лише двоє люблять одне одного, але й люблять інших, і інші люблять двох і кожного зокрема, а ще двоє люблять свої особисті заморочки і свої подвійні придумки, і свою самотність і спільних птахів на стежці, і персональне зоряне небо в собі, і не в тому суть, що найбільше вони люблять одне одного, хоч і це правда, про-

сто вони взагалі люблять, просто вміють любити і люблять любити, і Бог зводить їх до купи, бо любити завжди краще вдвох. Бо так це працює. Тож just do it, засранцю, just do it, це твій job, твоя карма, йофана. Робіть це, діти. Тіштеся. Це ваша справа, ваш бізнес, і ніякої іншої справи на цьому світі в вас нема – тільки любити одне одного і цілу решту, хоча коли яка вже там решта, коли ви поруч, то «решту залиште собі». Не слухайте батьків, учителів, не вірте туристичним мапам. Не закарбовуйте в собі написи зі шкільних туалетів: туалетні стіни – це реальні скрижалі, це перша угода песпести, але ж не кров'ю вона писана! Чого ж ви не хочете бачити інших слів? Спішіте облажатися, як облажався я? Широ кажучи, облажатися не важко. Бо гасла на воротах Верони і шкільні транспаранти дуже подібні – кожен заплутається. Бо люди схильні, затіваючи поважну справу, конкретне підприємництво, карбувати над входом сакральне «Lasciate ogni speranza voi ch'entrate». А який же віст без надії? Навіть газенваген без надії не функціонує. Мені взагалі здається, що людська доля якось задом наперед, через задницю писана. Бо який сенс приходити сюди дурним і немічним, а помирати ще дурнішим, ще безсилішим. Це там на горі щось наплутали. Бо якби ми зустрілися сьогодні, ти навіть не помітила б моєї присутності, а я б зробив тебе щасливою, гадом буду. І ми б собі рухалися разом навспак, від смерті до народження, у тому напрямку, куди завжди прямує світло. Ми злітали й зотлівали б разом, щоб зустрітися не над цвинтарним гнойовищем, а в осяйному лоні любові, ти вже вибач за таку лексику, хтозна, як це ще можна назвати. Ну, от, а сталося, як склалося. Добре, що нікого не покалічило, що ніякий горацій передчасно в ящик не зіграв, і жодна джулія в стокротках ласти не забула. Те, що в нашій історії було трагіфарсом, незалежні спостерігачі визнали драмою, нас із тобою канонізували, а нашими 52 ночами і 51 днем доповнили підручники біології. Тепер ти розумієш, чому їм ніколи не вдається відловити кайф? Тепер ти розумієш, чому я провтикав наш шанс? Тепер ти бачиш, як усе чудесно склалося? Шкода. Шкода, що в цьому було забагато пристрасі. Бо в шкільних туалетах писало, що кохання – це пристрась. Там навіть Ісусовий тріп названо страстями. А любов – це мир, і жодної шкоди. Однак немає сенсу плюскатись у плюсквамперфекті. І нема що з'їжджати з теми: в мене були шанси зробити тебе щасливою, але шансів у нас не було. Я міг, а Воно не могло. Повір, це так, і нічого особистого. Мій глиняний чоловічок надто любив глину, аби полюбити тебе без неї. Мій глиняний чоловічок надто звик падати, а з тобою довелося б підніматися. У глиняних чоловічків кожне перше, справжнє, єдине кохання – чуже, бо в людей взагалі немає нічого власного. Добре, що ти пішла. Кажуть, ти десь далеко. Зліва, де сонце. Добре. Дай тобі Боже здоров'я і миру. Ти була моїм єдиним коханням. Це трохи смішно й по-дурному звучить, але це правда. Take it or leave.

Vitaturi te salutant! Ave, baby.

Фото Галі Шиян

дзвіночок від неї:

"привіт, ти ще спиш чи, може, ти здох?
 а може, лежиш десь у комі?
 колись обіцяв одне небо на двох
 і ліжко у спільному домі..
 колись говорив ти красиві слова
 про гойдалку, сад, надвечір'я..
 та казка твоя - безпонтова трава,
 і в подушці - вата, не пір'я.
 привіт, ти ще спиш чи, може, ти здох?
 вже сонце фігачить в фіранку,
 я тут відгрібаю по повній за двох..
 вставай, сцуко, доброго ранку!"

Фото Ростислава Шлука

with diamonds

ти кидаєш слід як кидають біг -
 ще тримаючи нюх за вітром
 ти ідеш де сніг ти ідеш де лід
 ти ідеш і не вернешся звідти
 ти чекала рік ти чекала вік
 ждала сім з половиною тижнів
 але книжка – сон чорних літер сік
 переписані числа колишні
 на рахунку – день на баланс – ніч
 залишається п'ятка із хвостиком
 нюх за вітром май засинай вмлівіч
 і встигай добігати за пострілом
 ти кидаєш слід як кидають спів
 на глухій обриваючи ноті
 вигорають чорнильні штампи слів
 на рожевій знежиреній плоті
 ти кидаєш там я збираю тут
 переписую всіх поіменно
 завтра буде бал і на перший тур
 ти одягнеш діряве знамено
 ти втечеш у грип ти пірнеш углиб
 ти замутиш тріп за потреби
 і за вітром відпустиш розхристаний хрип
 в діамантове горло неба

і так, і ні

за вогким поворотом зникають твої вогні
 і гонитва моя перевтілюється в політ
 наше Так вибухає мільйоном прозорих Ні
 наше Ні мов літак залишає шершавий слід

небеса довкруги – то не просто глуха стіна
 вір: довколишній мур – це тільки такий міраж
 мережа віражів – то гонитви нашої знак
 а мереживо слів – то режим окупації наш

в цих боях не належить звитяг ні тобі ні мені
 наші вени женуть однаковий колір і смак
 і горять у вогні ескадрони відважних Ні
 і злітає мов птах обережне і тихе Так

Іздрик (Юрій) –
 письменник, дизайнер,
 музикант.
 Верстальник журналу
 «Просто неба»

поезія місця і часу

ФЕРМЕРСТВО

Френкові О'Гара

Одного дня, я впевнений, кожен з вас зрозуміє, що краще мабуть не писати вірші. І навіть ті, хто не пишуть віршів, це зрозуміють. І їм стане сумно...

Але не кожному дано так просто попуститись, запхати всю свою сутність у дупу і не вимовляти жодного рядка. Бо вірші прилипають до підшов так само, як всім відомі субстанції. Вони – мов солома у волоссі: ти махаєш головою, пробуєш висмикнути усі соломини, але тобі не вдається, і найменші частинки залишаються у тебе на плечах.

Тобі сохне в роті і хочеться води, але вірші не дають прочинити зуби. Тобі тиснуть слова у скроні, і ти пробуєш пити знеболюючі, але вони не допомагають. Тому ти активно жестикулюєш, щоб тебе зрозуміли.

На жаль, твої фізичні почуття не настільки болючі, як те, що росте усередині, мов сади. Яблуні відпускають яблука і вони падають тобі в рот.

Жоден лікар ніколи тебе не відправить у армію, не поставить дозволів на купівлю зброї. Тебе не візьмуть працювати у банк, міліцію чи школу. Але тобі й не треба. Саме тому нічого не залишається, як торгувати яблуками, які випадають у тебе з рота. Або ж безкоштовно роздавати їх малим дітям і дякувати Богові за яблуню.

Фото Олександра Населенка

перший вірш – як у серце ніж
ну і чай за наше мовчання кричатиме
і між наших імен залишилося тільки «між»
і слова у легенях лишилися зачатими
москалі знову вводять кудись війська
медсестра вводить в вену шприц
вона знає що смерть пацієнта близька
і від того у неї ще більше болить

не дивлюся я більше таких фільмів
бо не буду вночі спати
я і так не сплю бо дзвонить мобільний
я не знаю як далі жити брате
ми ніколи з тобою не були близькі
ти ж є старший ти знаєш усе і так
брате очі мокріють вони вже слизькі
ти ж мені є несправжній брат
перший вірш не вартує і гріш
ну і кава за наше мовчання кричатиме
бо вона залишила між наших імен тільки «між»
і слова у легенях лишилися зачатими

боб марлі замотаний в марлю
целан – в целофан
ходять по вулицях Львова
у святвечір і шукають де б попиту безалкогольних коктейлів
все зачинено

бергман очолює беркут
маркес продає малолітками марки змочені своєю слиною
і вони кладуть їх на язик
перед радянським амфітеатром

на площу перед шопкою виходить янукович
і каже:

«зміна ваших думок мої жести слова погляди та звички
я намагаюся зробити щось корисне
спілкуюся з людьми
у мене є плани та ідеї на майбутнє
намагаюся не втратити натхнення що мене тримає
Тому
економте гроші на концерти і думайте про закінчення свят»

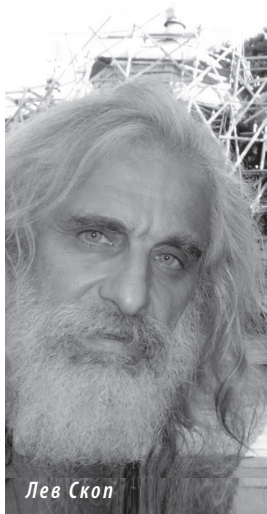

ЦЕ - НЕ МИСТЕЦТВО

Григорій Семенчук –
поет, публіцист,
член редакції
журналу «Просто неба»

«ВІД THE BEATLES ДО SEX PISTOLS»

Лев Скоп

Моє перше знайомство з Левком Скопом відбулося в момент, коли я підсів на Sex Pistols. У часи, коли я займався мародерством у гардеробі батьків. Наприклад, коли знаходив піджаки, а потім кардинально міняв їхній вигляд. Виглядало це так: на лацкани нашивалися петлиці, на шліци – лампаси, а гудзики взагалі замінювалися військовими. Такий собі панк-лампасник. Це якщо зневажливо. А так, то порядна людина.

Як я вже казав, моє знайомство з художником минуло під впливом андерграундного середовища. Точніше, під дієвпливом. Коли настає день, а тобі ліньки йти в інститут, і ти роздивляєш себе в дзеркалі, і кажеш трохи коротшою конструкцією, ніж ця: «Пішли, мої любі, на три веселих літери!». Коли одного ранку ти усвідомлюєш свою зухвалість, свій виклик суспільству, і, не слухаючи батьківських настанов, блискавкою вилітаєш з хати.

Часів тусовки я пам'ятаю двох видатних художників: це – Горобець і Ягнятко. Не пригадую, щоб бачив хоча б одну з їхніх робіт, але знаю, що вони малювали добре. Так казали. А я вірив. Зрештою, свої вірші я читав лише мамі. Були також інші художники, музиканти, поети, але не впевнений, щоб хтось з них був родом із Дрогобича.

Лев Скоп родом зі Львова, але живе та працює в Дрогобичі – батьківщині не менш талановитої людини Бруно Шульца. Чомусь журналісти часто порівнюють творчі методи цих двох непересічних постатей. Журналісти брешуть, що ілюстративні праці Скопа є «ніби доповненням і продовженням шульцівської прози». Я не заперечую. Після оглядин майстерні художника я збагнув дивну річ: критикувати щось/когось означає рити для себе могилу. Втім, самими лестощами можна допомогти хіба убогим.

Ті щасливчики, котрих доля/робота/громадський обов'язок зводила з митцем, мабуть, виокремили, що інтерв'ювати Лева Скопа вкрай важко. Не тому, що співрозмовник німий, а тому що інтерв'ю для художника – це тягар конформізму та непристойності. Як можна питати про картини/ікони, які треба вивчати, аналізувати, а в кого немає мізків – бодай зазнимкувати б. Я пішов за серцем, і віддався на поталу просторово-шизофренічній підсвідомості, атмосфері живого спілкування, врешті-решт, місту з його лабіринтом вулиць та каварень.

Лев Скоп – це людина з неабияким талантом. Але що таке талант? Малювання, іконопис, віршування, аранжування – це всього лише похідні таланту. Талант тоді можна тоді назвати талантом, коли людина невпинно примножує його. Скажімо, як Лев Скоп. Талановита людина не стане стояти на місці, вона йтиме вперед, – не заради слави чи багатства, – а заради невгамовного розвитку особистості.

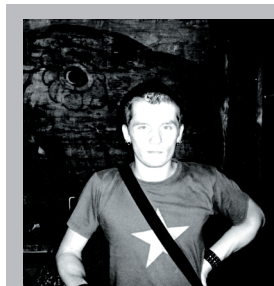
Гадаю, що формувати свою особистість можна довго, а подекуди безкінечно. В мистецтві не існує поняття зрілості. В мистецтві є лише шлях до вдосконалення, гармонії; мистецтво передбачає запеклу боротьбу із собою, над собою. В мистецтві немає твердження «ні», а є лише «хочу» і «можу». Митцю не потрібні вчителі, ані канонічні школи. Митець, мов одинокий вовк, хапає здобич і роздирає її на шматки. Натхнення – ось головна здобич митця. Мені здається, Лев Скоп давно схопив здобич за горлянку і сьогодні випльовує роботи гідні... Лева Скопа.

Подорожував, фотографував та надихався живописом Максим Ольга

P.S. Пропонуємо читачам «Просто неба» відвідати якомсь Дрогобич, знайти церкву Юра (вона – на фото), запитатися терпінням і зайти всередину. Можливо, в найтемнішому куточку цієї церкви ви побачите митця за роботою.

P.P.S. To be continued.

- Максим Ольга –
- панк-журналіст,
- вважає,
- що будь-яка людина
- зобов'язана щодня
- себе перемогати

ЗВІТ З МАЙБУТНЬОГО

Двадцять тисяч років тому наші вчені спробували створити рай для людей, жінок і чоловіків, для їхнього потомства. Планета, яку люди назвали непередавано гарно «Земля» – діаметр 12742 км, вага – 6 тисяч помножене на 10 у 24-й ступені. Рясна їжа, помірний клімат, бездоганна чистота, багаті природні копалини, захист від космічної радіації. У рай послали чотири пари здорових людей. Чорних на південь, білих на північ, на захід червоних, і жовтих на схід.

Через один земний рік у них з'явилося перше потомство. Батьки дбали про малюків. Популяція зростала, адже природних ресурсів вистачало для всіх, люди ділилися одне з одним дарами полів, лісів, рік, озер, морів та океанів. В «Щасливому світі» (так називався експеримент) настали золоті часи. Люди любили один одного і кожні 55 років населення подвоювалося, у всіх закутках планети з'явилися міста і поселення. Морські народи отримували взамін на їхню рибу і сіль пшеницю, овочі і фрукти від жителів ланів, ті, хто оселився в горах постачали мешканцям низин мінерали, будівельне каміння і метали. Згодом хтось винайшов гроші і люди перестали думати про забезпечення своїх нагальних потреб, почалася гонитва за грошима. Хтось інший вигадав релігію і люди перестали любити одне одного, легше було любити ефемерних богів, аніж справжніх людей. Почалися чвари, бійки і війни, бідність, голод і несправедливість. Чоловіки стали бо-

ротися за територію, за ресурси та владу, жінки ж були відсутні від управління, гідних соціальних ролей. Окрім як народжувати дітей і вести домашнє господарство для них майже нічого не залишилося. Та Земля була настільки великою, що завжди було місце, де сховатися від людських бід. Населення планети неухильно зростало. Лише через 5000 років після заселення перших людей, зростання популяції сповільнилося, у «Щасливому світі» тепер жило більше 7 мільярдів людей. Коли населення планети переважило за 8 мільярдів природних ресурсів, їжі, як і вільного місця стало різко не вистачати.

З'явилися «знедолені» народи, вони опинилися в пустелях – їх вилазки зустрічали жорстокий опір. В результаті двох атомних воєн, голоду і хвороб матері все частіше стали вбивати своїх дітей, народжуваність різко впала. Жінки-одиначки об'єдналися в релігійні ордени і переселилися в північні та гірські важкодоступні регіони, а серед чоловіків став все частіше спостерігатися яскраво виражений занепад. Ці чоловіки не билися, не бажали плотських утіх – вони тільки їли, спали і займалися самоаналізом. Але в той же час у віддалених регіонах почали процвітати канібалізм, нескінченні оргії і насильство.

Через 50 років розвиток «Щасливого світу» остаточно припинився.

А ще через 15 років, при дуже низькій кількості нових вагітностей, смертність новонароджених досягла 80-ти відсотків. Нарцистичні чоловіки почали полювати на жінок, перетворювати їх в товар, засіб сексуальних утіх і розмноження, реакція не змусила довго чекати: сховані по далеких кутах жінки втратили бажання і соціальну здатність вступати в статевий зв'язок з чоловіками і народжувати, поневолені помирилися від численних хвороб і важких умов існування. Люди забули про богів, але не повернулися до любові, їм більше не потрібні були гроші, та й обмінюватися було нічим, сильніший відбирав останнє в слабкішого. Цінність життя опустилася нижче ковтка брудної води. Людське суспільство загинуло. Рай перетворився на пекло.

Павло Ар'є – сучасний український драматург і художник-концептуаліст. З 2011 року працює в міжнародній драматургічній лабораторії лондонського театру "Royal Court" і British Council та є куратором драматургічних програм міжнародного мистецького об'єднання і фестивалю "Драбуна" (Україна) та щорічного конкурсу актуальної української драматургії „Drama.UA“.

ПРО ІГОРКА

02

Продовження, початок у № 18

Журнал «Просто неба» продовжує друкувати цикл оповідань «Про Ігорка». Ігорко вивчився на журналіста, але так і не захотів працювати за обраним фахом. Він живе з батьками у Львові, вряди-годи підробляючи на різноманітних культурних проектах. Але, переважно, час минає у теревенях з друзями – такими ж як і він дорколабогемними персонажами.

Про Ігоркові пошуки роботи і місця в житті читайте в цьому та наступних номерах «Просто неба».

Ігорко не завжди був безробітним. Просто на жодній роботі він довго не затримувався. З журналістикою не вишло. По закінченні універу Ігорко зрозумів, що ця романтична професія «не його» і навіть не потикався у місцеві медіа. Відтак почалася багаторічна офісна епопея. Він встиг попрацювати в добрій половині львівських видавництв, погарував на кількох мистецьких фестивалях і навіть в одній ІТ компанії три місяці висидів. Але офісний устрій і специфіка арт-менеджменту у Львові гнали Ігорка далі, шукати собі комфортніших умов і більших заробітків.

Він майже досяг мети. Останнє місце праці на посаді керівника проектів було, як на Львів, добре оплачуваним. Громадська організація відмивала євросоюзівські гранти. Робота не тяжка – листуйся собі рафінованою англійською, організовуй семінари і лекції для громадськості, не напружуйся, наче все в шоколаді, якби не конфлікти з шефом.

Колись із дівчачих розмов Ігорко дізнався про підвид чоловіків-жінконенависників. Сюди колежанки зараховували усіх мужиків за сорок, з якими були якісь проблеми. Якщо неприємності створював мужчина віком до сорока, то такий автоматично потрапляв до касти «мудаків».

– Всі жінконенависники – це латентні геї – починала Наталка, коли за гальбою спливала гендерна тематика – наше закрите суспільство виховувало людину так, що гомосексуалізм був табу, і людина-гей навіть будучи геєм ніколи не визнає, що вона, що він гей.

– І такі мужики найчастіше б'ють своїх жінок, – підхоплювала Наталчина найкраща подруга Соля – бо вони виховані проти гомосексуалізму, і от вони одружуються, заводять дітей, але їм від природи самі стосунки з жінками огидні, розумієш? І вони їх б'ють. А всі триндять «насильство в сім'ї, насильство в сім'ї», а проблему слід шукати в корені нашого табуованого суспільства.

– Ви цього на тих своїх семінарах понабиралися? – обривав лекцію Місько

– А не, маєм так, як ти – сидіти тут і пердіти.

– Но-но, я вам так скажу, щоб чоловік не був агресивний, його треба доглядати, доувати добре і вчасно – Місько знав,

що каже. Вдома ось уже тридцять чотири роки його гляділи мама і бабця.

І все наче зрозуміло було Ігоркові з тими жінконенависниками, коли б на останньому місці праці йому не трапився тип, про який навряд чи розкажуть Наталці і Соля на гендерних семінарах. Шеф із грантоїдської контори виявився «чоловіконенависником». Ігорко виявив це не відразу. Спершу начальник був адекватний, похвалив резюме, взяв на роботу, радився у всіх питаннях, але робив по-своєму. А потім пішло-поїхало. Ні, він не кричав на Ігорка, не матюкався. Навпаки дуже толерантно і методично вишукував проколи в його роботі, штрафував за спізнення і часті перекури. Мудаклом виявився, коротше. Трьох дівчат, які працювали в офісі, шеф не чіпав. А Ігорка за три місяці так заколував, що той накивав п'ятами навіть не промацавши перед тим можливих пропозицій майбутнього працевлаштування.

– Ти не ображайся, він такий є, не може з нашими хлопцями працювати – тільки з німаками, я скільки пам'ятаю в нього на проектах одні дівки – казала на останньому перекурі Леся, сорокарічна тітка, що прийшла в грантоїдство із журналістики ще тоді, коли школяр Ігорко тільки вимірював майбутню професію.

Через місяць Леся з дівчатами розлетілися хто куди, бо організацією серйозно зацікавилась податкова.

Донедавна Ігорко не надто переймався втратою місця праці, бо протягом двох років паралельно з основними роботами адміністрував сайт радіохвилі «Порт Лемберг». Але справи у радіо йшли не найкраще. Його власник, місцевий олігарх і депутат облради Василь Мохницький на прізвисько Моня, вирішив закрити радіостанцію як нерентабельну. Зовсім скоро на цій частоті звучатиме столичне «Кофеєк-FM», про що знали, але майже не говорили. Тим часом Моня «висів» дві останні зарплати. Ігорків хороший приятель Місько, який вів на радіо денні ефіри і нічну музичну програму «Твоя планета» тепер цілими днями просиджував у барі «Інгмар Бергман» з нетбуком і літровою гальбою пива. Саме до нього і прийшов Ігорко в надії, що щось та й проясниться.

Ігорко знав Міська ще з універу. На чотири курси старший гурбас сам був як недосяжна планета. Півний чемпіон, завзятий меломан, душа компаній і зірка «клубби», він притягував людей до своєї орбіти й ті постійно крутилися довкола. В Міська було відмінне почуття гумору і притаманна лише товстунам позитивна енергетика, яка струменіла навіть, коли той матюкався. І хоча в універі Ігорко так і не увійшов до кола Міських приятелів, мало минути аж сім років, допоки в тісному Львові їх орбіти знову перетнулися. Сталося це з легкої руки Наталки за забичкованим столиком цього ж бару «Інгар-мар Бергман».

Батько Міська в дев'яностих був «великим начальником», важив під два центнери і помер в сорок п'ять років від розриву серця. За життя він мутив якісь мутки з олігархом Монею. Тоді Монея ще тільки розпочинав свій кар'єрний шлях і був простим бандитом. У спадок Міському тато залишив схильність до повноти і добру пам'ять про себе. Настільки добру, що два роки тому Місько по суті став одним із творців радіо «Порт Лемберг». Формат у радіо звісно ж був непопсовий. А вечорами в прямому ефірі Місько крутив треки зовсім невідомих українському слухачеві виконавців із різних кінців світу. Передача називалася «Твоя планета» ще й тому, що у Міська була власна теорія, наче б то при певних фізичних обставинах певна музика для певної людини може зі звукових хвиль перетворитися у сферичну субстанцію на кшталт нових зірок і планет, які набувають форми із маси космічних часток. І тоді людина під дією гравітаційного поля цієї нової планети відірветься від поверхні Землі і оселиться там, у своїй музиці. І це буде нірвана.

Якщо музика стала для Міська чимось на кшталт святині, то цілком земним, нормальним таким попсовим хоббі був космос. Ну а що ж ще робити товстому хлопчику, як не читати наукову фантастику. Але Станіслав Лем з Реєм Бредбері перекочували високо на полицю, коли школярем він подивився у паршивому перекладі ті, перші, ще старі «Зоряні війни». І став фанатом на все життя.

Вже дорослим Місько зібрав на секунді колекцію футболки з зображеннями ключових персонажів саги. З розміром не завжди виходило, але це не спиняло його і потужне тіло розтягувало піддатливий котон. Джинси він носив увесь час одні і ті ж. Коли вони витиралися до дірок на сраці, Місько одягав спортивки, що були йому як лосіни, і їхав на секунд за новими широчезними штанами.

– Той іще задрот! – казала Наталка. Вона по-дружньому недолюблювала Міська через постійні залицяння. Хоча, може причина крилася в тому, що залицявся до Наталки хіба він.

– Натаха, це ж твій запасний космодром! – сміялася Соля, коли під час дружньої п'ятки та втрачала пильність і Місько ліз до неї з ведмежими обіймами.

Але все-таки друзі любили його такого – товстого, патлатого, із масною бородою. В компанії він був наче оракул.

От і тепер, в пошуках істини, Ігорко завів з ним балачку.

– На мене тут вже злі. Третє пиво в кредит і то тільки за сьогодні. – Місько кивнув в бік барної стійки. За шинквасом пергідролева офіціантка Галя з відсутнім поглядом чухала татуїровку на лікті.

– Та всьо, срака всьому – продовжував Місько – Монея залупився, зливає радіо, дорого йому це тримати, реклама, бачте, бабла не приносить. Хтось йому натриндів, що у нас формат гівняний. Я сам звалив перший. Дівки ще чухаються, але вони теж звалють. Бо їм теж Монея не заплатить.

В барі більше не було відвідувачів, тож Місько рубонув шаблею ще пару реплік на адресу зажерливого Моні. Ігорко перевів розмову в інше русло, зрозумівши, що мати справу з жевріючим «Порт Лембергом» вже глухий номер.

– Ну так, ці сайти вже нікому не потрібні, – підхопив Місько улюблену тему – взагалі, все йде до узагальнення. Хочеш просувати свою справу – мутиш сторінку на фейсбуці і всі юзери соцмереж тебе бачать. На фіг сайти зі сраним дизайном. Або наприклад компи. Пішла тенденція на малі нетбуки, я за цей чотириста баксів вивалив, і шо? Тепер всі носяться з планшетами, з айфонами, хоча, мені здається, це теж перехідна гілка еволюції. Після них буде щось інше. Може нарешті почнуть просто в мозок вшивати модем, щоб людина не напрягалася тягаючи ті гаджети. Тоді інтернет стане телебаченням, бо всім будуть вливати інформацію прямо в голову.

– А радіо відімере – підсумував Ігорко, і Місько відразу ж спохмурнів.

– Ну не, ше не так скоро. От, знаєш, до сраки цю роботу, я би хотів стати піратом!

– Який з тебе пірат, подивись на себе, ти ж грубий – втрутилась в їх розмову Галя, що саме міняла попільничку.

– Та шо ти знаєш, не тим підарастичним піратом з «тєнями». Я хочу бути радіопіратом. Маєш радіостанцію на кораблі, плаваєш у нейтральних водах і пускаєш в ефір що хочеш, ніхто тобі не притикне за формат!

Ігорко подумав про те, як творчість Джонні Деппа вплинула на масову культуру. Старий одноногий одноокий Джон Сільвер з папугою на плечі помирав на безлюдному острові. Замість нього танцював молоденький і вічно обдובбаний Джек Горобець. Теперішні діти либонь переконані, що справжній пірат повинен бути саме таким – із косичками та розмальованою пикою. Цікаво було б написати статтю, або краще ціле дослідження на тему: «Трансформація образу пірата в постмодерному дискурсі масової культури на зламі ХХ/ХХІ століть». І податися із цим дослідженням на якусь стипендію.

В Амстердам скажімо. А там можна хоч щодня доводити себе до стану Джека Горобця.

Тим часом Місько і Галя розвивали тему радіопіратства. Основною проблемою було те, що моря, а отже і нейтральних вод, у Львові нема, а єдина львівська річка тече під землею в каналізаційному колекторі.

– Є ще річка Зубра – раптом сказала Галя.

– Яка в сраці зубра, хоча, так, тобі видніше, ти ж сихів-сика.

Вони ще трохи потринділи про те, як обладнати радіопіратський корабель. Вечоріло і бар потроху заповнювали відвідувачі. За їх столик піділи знайомі охочі поставити Міськові ще одну літрову гальбу. Ігорко вийшов «на пару хвилин» і пішки пішов додому.

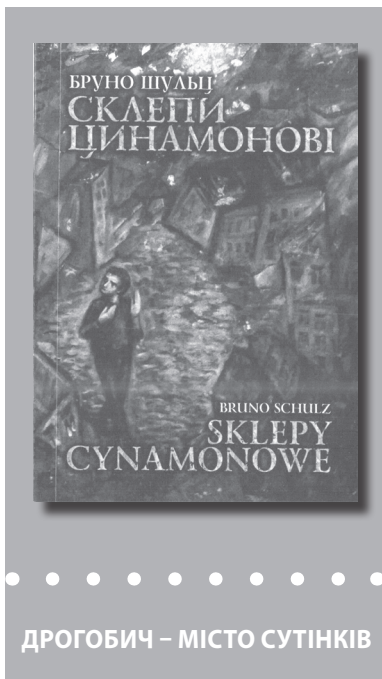
Дорогою він думав, що так само як ті планети з музики у безкрайому Всесвіті, десь літає і його ідеальна робота. Якщо відкинути увесь негатив і налаштуватися на правильну хвилю, то рано чи пізно вона знайде його сама.

(далі буде)

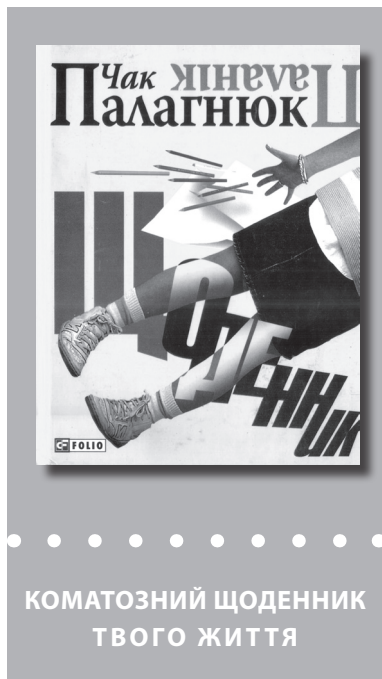
Оксана Васьків –
художниця, поетеса.
Авторка збірки поезій
«Собаки святого Бер-
нара» (Київ, «Смолос-
кип», 2010 р.)

Л І Т Р Е Ц Е Н З І Ї

Бруно ШУЛЬЦ
«СКЛЕПИ ЦИНАМОНОВІ»
*Дрогобич: Коло, 2012 (Пер. з польськ.
Тетяни Думан та Лева Скопа, ілюстрації Лева Скопа)*

Я радий, що до рук моїх потрапила саме ця невеличка за форматом із дизайном чудовим розкішним гарним та якісним друком насичена полум'ям живого дотику джерела мистецького та високого книжечка видатного дрогобичанина Бруно Шульца. Ось такі паралелі я проводжу, читаючи «Склепи Цинамонові», веселі і сумні, поважні і стрімкі. Зупинятися не обов'язково, ми також не знаємо, коли прийде наш час, але бачимо останню сторінку, останню ілюстрацію, а потім лише титри. Так, саме ілюстрації допомагають збагнути прочитане, побачене, відчуте автором, художником, письменником. Світло, що надихають «Склепи», крокує за мною в найпотаємніших провулках свідомості, ледь освітленими вулицями міста, з якого я родом. Темрява лишається за обрієм розуміння людського, в лабіринті людських історій, переможена Добром, і я запалюю свічку, щоб зігріти серце. Дякую всім, хто долучився до цієї подорожі, світанкових зірочок, краплинок на небі, вони тануть на очах, а слова так і сиплються і заохочують і рясніють яскравістю образів, мужністю та зваблівістю героїв.

Чак ПАЛАГНЮК
«ЩОДЕННИК»
*Харків: Фоліо, 2009 (Пер. з англ.
Володимира Горбатська)*

Звуть тебе Пітер Вілмот. Ти вже 157 днів знаходишся у вегетативному стані. У позі дитини, що готова з'явитися на світ. І тобі лише треба збагнути, що ти перетворився на жалюгідний лантух з гівном.

У твоєї дружини, Місті-Мері Вілмот, цариці служниць, цицьки схожі на вуха спанієля. Її ноги вкриті варикозними венами. Її руки тхнуть гумовими рукавичками. Вона, Місті-Мері Вілмот, цариця служниць, твоя дружина, отруєна наркоманка, одержима дияволом, Карлом Юнгом та Станіславським, малює ідеальні криві та кути. Б.П. Пітере, твоя дружина – художниця. Так, Місті Вілмот – художниця, затаєм це.

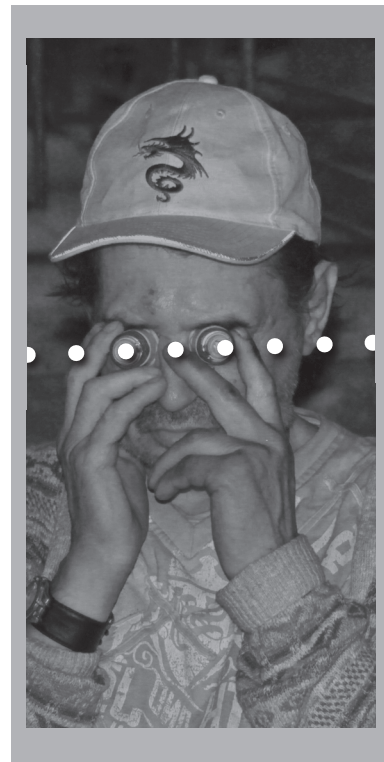
На той час, коли ти візьмешся читати цей щоденник, ти станеш такий старий, що й не пам'ятатимеш себе. До речі, ось три шари твоєї шкіри. Ось три жінки у твоєму житті. Епідерміс, дерма і жир. Твоя дружина, твоя донька і твоя мати. Між іншим, Пітере Вілмот, твоя мати – безнадійна дурепа. Від захисту природи до захисту расової чистоти відстань досить коротка, її слова. Якщо читатимеш це на людях, то негайно припини і почни знову лише тоді, коли вдягнеш свою найкращу білизну без дірок.

Дитячий труд у шахтах та заводах. Раб-

ство. Наркоманія. Шахрайства з акціями. Підпали. Руйнування природи. Виснаження землі через надмірне сільгоспвиробництво. Монополії. Хвороби. Війни. Кожен великий капітал є породженням чогось огидного. Усе є автопортретом. Усе є щоденником. Якщо ти це все знаєш, то пропусти цей уривок. А якщо ти забув, то нагадаю тобі, що ти – ще той боягуз – такий же всраний і нерішучий мудак, як і був. Ти егоїстичний, мерзенний, лінивий і безхребетний гівнюк. Та ще й з пошкодженим мозком!

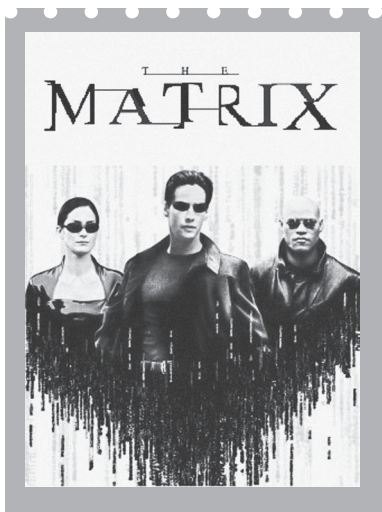
Я пишу це тому, що немає неважливих речей. Важливим є все. Кожна деталь. Просто ми ще не зовсім розуміємо – чому. Поглянь у дзеркало. Придивися у своє обличчя. Поглянь на свої очі, свій рот. Це – те, що ти знаєш найкраще. Принаймні, тобі так здається. Мона Ліза Леонардо да Вінчі – це лише тисяча тисяч мазків фарби. Давид Мікеланджело – лише мільйон ударів молотком. Усі ми – мільйони шматочків, складених до купи належним чином. Ти можеш робити все, що завгодно, бо, єдине, що ти можеш відкрити, – це самого себе.

У ту ж мить, коли зупиниться твоє дихання, Пітере Вілмот, твоя родина стане бездомною.

Сторінку підготував Максим Ольга 31

К І Н О Р Е Ц Е Н З І І

ТИ – НЕ МАТРИЦЯ
(Реж. Енді та Ларрі Вачовські, 1999)

Матриця – це неправильно. Ще на початку стрічки хакер Нео (Томас Андерсон в матричному житті) вибрав не ту пігулку. Він вибрав червону. Якби він вибрав синю пігулку, ми побачили б фінальні титри. Проте фільми на кшталт «Матриці» завжди мають продовження. У фільмах подібного стибу режисерам потрібно з'ясувати особистість героя, його духовний шлях та історію, в яку він втрапив.

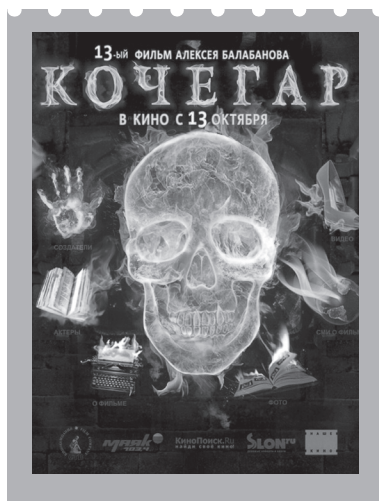
Знаєте, в «Матриці» знаходять глибинні змісти та релігійні підтексти. В особі Нео вбачають Обраного Спасителя. Саме йому доручають важливу місію врятувати останнє на Землі підземне місто Зіон від агентів Матриці – інтерактивної моделі, створеної надпотужним комп'ютером. Відтак в мозок Нео інсталиують відповідні знання, навички і досвід, якими він керуватиметься у віртуальній реальності. Найобразливіше, що шаолінські монахи віками відточують майстерність кунг-фу, а новоспечений міся володіє бойовими мистецтвами не гірше за Джекі Чана.

Як на мене, «Матриця» радше інсталляція комп'ютерної гри, аніж пошук будь-яких сенсів. Адже герої стрічки здебільшого тусуються у віртуальній реальності у той час, як на Землі панує Матриця (якщо так можна оперувати зі словом «матриця»). Героїв поглинає віртуальний світ так само, як і багатьох українських дітей, проте з однією суттєвою відмінністю: в реальності діти не помирають, коли їх вбиває віртуальний ворог. Тому комп'ютерним Трініті, Нео, Мор-

феусу (як на постері) треба володіти неабиякою силою волі, щоб залишитися в живих і не загинути від кулі суперника.

У процесі перегляду «Матриці» я: а) час від часу дивувався здібностям Нео і його фізичним можливостям; б) позіхав, коли бачив стрілянину; в) замислювався над мізантропією Агента Сміта, який вважав, що люди – недосконалі істоти, віруси, котрі нищать екосистеми, динозаври, які повинні поступитися космічним машинам; г) таки погоджувався з думкою Сміта, але це, мабуть, все.

Режисери та сценаристи брати Вачовські аж ніяк не брати Дарденн і вже точно не брати Коен. Фільм братів Дарденн «Розета» того ж року випуску не порівняти з «Матрицею», так само як не порівняти з фільмами «Великий Лебовскі» чи «Брате, де ти є?» братів Коен. І справа не лише у жанрових відмінностях перелічених стрічок, а в тому, що залишитися у відеотеці кінолюба. Наприклад, фільм «Матрицю» я знищив одразу після перегляду.

КОЧЕГАР або УНТА-УНЦА-БАЛАБАНОВ
(Реж. А. Балабанов, 2010)

Балабанов, найперше відомий своїми безсмертними кіношедеврами «Брат» і «Брат 2», автор архаусних стрічок «Про потвор і людей» і «Вантаж 200», майстер екранізацій культових творів Семмюеля Беккета, Франца Кафки і Міхаїла Булгакова, створив просту історію про зраду і помсту в стилі відверто примітивних й іронічно-дебільних «Жмурок» власної режисури. Є чим пишатися, промовить кіногурман. Аж ніяк, відповідь йому на те кіноексперт.

Оскільки я не той (гурман) і не другий (експерт), а як звичайний, дещо довірливий і наївний телеглядач, хотів би застерегти інтелектуальну (свідому) громадськість, в т.ч. особливо кмітливіх в питаннях архаусу, від перегляду «Кочегара», точніше 13-го фільму Балабанова (як вказано на постері балабанівськими рахівниками). Що найпримітніше, зйомки 13-го фільму Балабанова розпочато на п'ятдесят першу річницю «маестро від кіно», себто 25 лютого. Хочу застерегти щодо цифри «13», улюблениці кіноеліти останнього часу. 13-й фільм не значить найкращий/найгірший. 13-й фільм не значить найжорстокіший/найстрашніший. 13-й фільм не значить професійний...

У «Кочегарі» ви не побачите нічого, над чим вартувало б замислитися, нічого, що схвилювало б серця пролетаріату. Здається, Балабанов узяв творчу відпустку, і за 18 днів зняв халтуру, якої ще світ не бачив. Про що, скажіть, про що цей фільм? Про нелегку працю кочегара? Про найманих вбивць – колишніх «афганців»? Про незрозбірливі сексуальні стосунки? Про уроки педагогіки малолітнім дівчатам? Про вбивство заради помсти? Про самовбивство?..

Я ніяк не второпаю, що саме хотів сказати режисер глядачеві. Яке бісове послання? Яку тринадцяту місію? Ба більше: своїм бажанням донести правду до глядача, «показати все, як є насправді», Балабанов нагадав мені пестунчика псевдоінтелектуальної публіки «вічно правильного» Дмитра Пучкова (Гоблін – прим. ред.), який також не оминає можливості доповнити свої «правильні» переклади низькопробною лірикою та міщанськими вульгаризмами.

Крім того, автор стрічки надто захопився музикою Дідулі, що на свій лад змонтував її у саундтрек. Музика Дідулі настільки огидна для кінематографічного сприйняття, що одразу зринає асоціація: Дідуля – дві дулі: одна глядачам, інша мені, тому що спостережливий. Втім, з таким суто балабанівським світосприйняттям, це зовсім не дивно. Дивніше було б, якби Балабанов зняв сиквел «Про потвор і людей» чи триквел «Брата». Хоча, ні. Триквел «Брата» цілком можливий. Головне, щоб Балабанов з творчої відпустки не виходив.

Сторінку підготував Максим Ольга

НАЙКРАСИВІШИЙ РЕЦЕП КОХАННЯ

ЛЮБОВНИЙ НАСТРІЙ

(Реж. Вонг Кар-Вай, 2000)

Звуки, рухи, кольори, погляди, дотики, ледь відчутні почуттєві вібрації – все сплітається в фантастично красивий настрій. Настрій кохання. Кохання ідеального. Кохання нереалізованого. Кохання на межі фантазії. Такий він – «Любовний настрій» Вонга Кар-Вая. Настрій, що підкравшиш непомітно до серця глядача, залишається в ньому навіки (*sic!* – прим. ред.).

Мабуть, я ніколи не бачила красивішого кінокохання. Після «Любовного настрою» більшість фільмів про красу кохання, переглянутих раніше, здаються смішними. Так, мабуть, більше реальними. Нехай в тисячі разів ближчими до справжнього життя й справжніх людей. Але їхній смак в порівнянні зі смаком «Любовного настрою» схожий на смак мила в порівнянні зі смаком чистої джерельної води.

Сюжет фільму простий. Ванг Кар-Вай поєднує в ньому дві самотності: зраджених жінку й чоловіка. Дізнавшись, що їхні подружні половинки є коханцями, герої фільму хочуть з'ясувати для себе, чому так сталося. Ні, вони не стануть коханцями заради помсти. Помста – занадто огидна річ для благородних душ героїв. Вони дружать. Їхня дружба плавно й невідступно наповнюється особливим настроєм – настроєм кохання. Цей настрій наповнює Його та її душі найпрекраснішою мукою. Їм не залишається нічого іншого, аніж пронести красу цієї муки крізь життя. А для цього їм треба попроситися, щоб більше ніколи не бачитися...

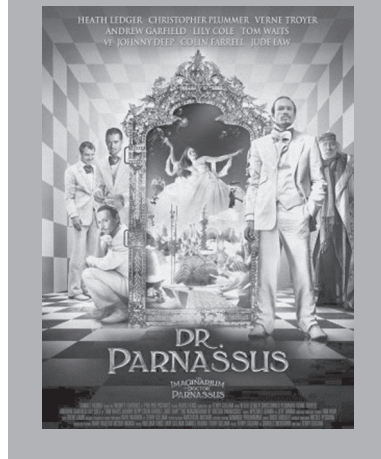
Вони ніколи не будуть разом, бо над усе їм подобається страждати. Тільки не переступивши ні на мить тонку межу платонічності, вони зуміють зберегти кришталеву чистоту почуттів й проживати це кохання в собі знову і знову, все своє життя. Так Вонг Кар-Вай витворює найпрекрасніший коханцевий фаталізм. І нехай експресивному західному глядачеві ніколи не зрозуміти безглузді східної жертвості, ніколи не осягнути мотивації вчинків героїв – аби напиться божевільної краси «Любовного настрою», його треба просто прийняти. Щоб відчувати, не потрібно розуміти. Щоб закохатися в це кіно, його досить впустити в своє серце.

Фільм сплітається в таке дивовижне плетиво, від якого розривається душа: фантастична

музика, досконалі рухи, п'янки кольори. Кожен кадр – окремий шедевр. Надзвичайні сукні, вишукані повороти голови, чарівлива постава героїні не можуть не закохати в себе. Внутрішні пориви пристрасті, абсолютно німа й непорушна жага, пронизливий, але зовсім прикритий одягом еротизм, бенджит, збурує уяву і тривогу.

«Любовний настрій» лишає безліч почуттів. І щоб хоч трохи розібратися в собі, їх потрібно пережити. Відчуті подумки на смак, дотик, запах. І тоді звільняєшся від стереотипів: кохання не повинне бути реалізованим, щоб бути прекрасним. Він і Вона, лишивши собі лиш спогади дотиків долонь і скупих обіймів в стіні дощу, є щасливішими за мільйони взаємно закоханих пар. Їхнє кохання лишається з ними – непорочно чисте, нічим не заплямоване й бездоганне у своїй красі. А глядачеві залишається тільки впливатися власним почуттям благородної тужливої безнадії і пекучої фатальної краси. Або ж обнадійливої недовомовленості й незавершеності – кожен відчує по-своєму. І по-своєму завершить.

ФАНТАЗИЙНИЙ ВИМІР РЕАЛЬНОСТІ

ІМАДЖИНАРІУМ ДОКТОРА ПАРНАСА

(Реж. Террі Гілліам, 2009)

Є фільми, які приваблюють вже своєю передісторією. Ця передісторія до фільму стає найкращою рекламою, своєрідним брендом. В «Уявляріуму доктора Парнаса» дуже невесела передісторія. Це останнє кіно, у створенні якого брав участь покійний Хіт Леджер, відомий за фільмами «Горбата гора» та «Темний лицар» і нагороджений «Оскаром» посмертно.

Смерть Леджера поставила режисера Террі Гілліама та всю знімальну команду в скрутне становище. Фільм завис у повітрі практично на півдорозі до екранів. Аби дозняти «Уявляріум», довелося трохи підкоригувати сюжет й запросити на роль провідника Тоні, якого втілював Леджер, ще трьох акторів, чия слава іде поперед них самих. Це Джонні Депп, Джуд Лоу та Колін Фаррелл. В результаті вийшов такий мікс талановитих акторів в доповненні образу одного-єдиного персонажу, що проігнорувати фільм і не подивитися, що ж з всього того вийшло, для справжніх кіноманів – щось з площини неможливого.

А вийшло дещо справді варте уваги. «Уявляріум доктора Парнаса» – дивне сплетіння сюрреалістичних фантазій, різних часів та епох, глибоких філософських роздумів про вічне: про добро та зло, правду й брехню, любов і ненависть, простоту й лицемірство, вічність і мить, смерть і безсмертя, уяву та реальність. Казково-театральна картинка про дуалізм білого й чорного, про тонкість межі, за якою обов'язково чекає розплата. Про те, що ціна безсмертя – смерть. Ціна фантазії – реальність. Вічність дарується тільки одна: обираючи безсмертя для тіла, ви відбираєте життя в своїй душі.

Акторська гра у фільмі – майже бездоганна. Крістофер Пلامмер майстерно втілює роль доктора Парнаса, змученого тягарем вічного життя й небезпечного потягу до ігор з самим дияволом, в результаті яких Парнас все більше «обростає» нещастями.

Диявол, він же містер Нік, у виконанні Тома Уейтса не мав жодних яскравих ознак приналежності до сил зла. Звичайний дядечко в стилі середини минулого століття, прикметними рисами якого є цинізм й невечерна іронія. Такий собі підступний змії-спокусник.

Валентина, дочка Парнаса, втілена англійською моделлю й акторкою Лілі Коул. Зовнішність руденської ляльки, в принципі, підходила до магічно-фантазійної атмосфери стрічки. Але ляльковість перенеслася й на характер Валентини, яка при всій своїй рішучості, більше скидалася на гарненьку маріонетку лялькового театру. Валентина з «Уявляріуму» часом перетворювалася на Мальвіну з «Буратіно».

Зіркова чоловіча четвірка зіграла образ Тоні просто бездоганно. Надзвичайно цікаво дивитися, як Депп, Фаррелл і Лоу доповнюють на екрані героя, якого вже намалював, але не встиг довершити Леджер. На акторах лежала велика відповідальність – не зіпсувати останньої ролі покійного й зуміти відчутти гру один одного. Хіт Леджер показав загадковість свого героя. Його Тоні – однозначно позитивний герой, але таємничий. І в тій таємничості ховається щось незрозуміле й підозріле. Джонні Деппа на екрані було дуже й дуже мало, але за ті миті він додав провідності Тоні свого фірмового шарму. Джуд Лоу став кимось перехідним із світлої в темну частину його ества. Коротка роль Лоу доволі незрозуміла, вона дозволяє зміцнитися сумнівам щодо невинності Тоні. Колін Фаррелл став розв'язкою еволюції образу Тоні. Продовжуючи акторську гру Леджера перш за все, а також Деппа з Лоу, він талановито передав різке й несподіване переродження Тоні, зірвав з нього маску, переступив межу, за якою перед глядачем постав зовсім інший Тоні – Тоні темний, егоїстичний, нещирий.

Режисерська робота Террі Гілліама варті особливої похвали. Переносачи глядача в сюрреалістичний світ уяви, він не переборщив з графікою й спецефектами. Змішуючи воедино деталі різних епох, режисер створив атмосферу загадкової позачасовості. Розгортаючи на екрані неоригінальний сюжет, Гілліам зумів розставити акценти на тих його нюансах, що ніколи не втрачають актуальності.

Сторінку підготувала Юлія Маришук

Ira Lepka

02.08.2012

яцїтаю, нема чому радуватися, шо наші дївчата взяли медаль з греблі. бо то не від легкої жїзни. там би любу нашу жєнщїну посадив і дав весло в руки, то вона взяла б. уверєна, шо ті дївчата займаються греблюю мєжду дєлом. мєжду тим, як сходять на базар, дадуть мужу і дїтям їсти, поприбирають, постїрають, поглядять. тренїрами в них, кстатї, були їхні чоловїки. їнтерєсно, чи вїн її ввечерї каже: дай їсти, бо я цїлий день тебе тренїрував і змучився дуже.

1.08.2012

пятїмїнутка ненавїстї всього живого люди, якї займаєтє сидячі мїсця в маршрутках, але все одно тримаєтєся за поручні крїсел, шо з вами не так? нашо ви то робїтє? якшо ви і так сидїте на жопї, то куда ви боїтєся впастї? а людям, якї стоять коло вас, шо робїти в такому випадку? за повітря триматїся, чи за роги вашї оленячі?

31.07.2012

а було би класно, шо б ше бїличка в рєгїони вступїла. пїд одним номером з поваїлїй канєшно, бо їх же ж і так не відрїзнїти. могли би пїдмїнїяти одна одну: поки одна від операцїї відходїть, то їнша голосує - і на оборот

28.07.2012

сьоднї менї снїлося, шо в людеї вмєс-то голови великі кавуни. і, знаєтє, вопше нїякої рїзнїци не чувствувалось

06.07.2012

їнтерєсно, чи може напис в гугл-чатї «ви непомїтнї», так само, як і вївїска в мєтро «вїходу нема», пїдштовхнути людину до суїциду

06.07.2012

хтїла написати, шо пєлучила тепловий удар, шо б мене всї пожалїли. але ж ви хїба пожалїстє. тїки лайкаєтє та й всьо.

20.01.2012

якби я встрїчалась з маршрутчїком, то менї прїшлось би лишїти свою роботу і цїлий день їздїти на передньому сїдїннї. як ото буває жєнщїни їздять, шо б помога-ти водїям. в мої обовязки входїло б брати грошї з пасажїрїв, коментувати прїсхадящєє і создавати спрїятливий соціально-психологїчний клїмат в маршрутцї

Ромко Шукель

14.08.2012

взагалї-то ми за чеснї демократїчнї вїбори, але, оскїльки в нас пївкраїни старїх мудаків, то поховайтє їм паспорти на час вїборїв, шо б волевїявлєннє можна було оцїнїти об'єктивнє. о да, це мїчта справжнєстї волевїявлєннє

29.07.2012

солїдна проблема в тому, шо поговорити про хороше і прїємне на загал є з ким. натомїсть поговорити про рєчї, котрї неприємнї, часом брїдкї і відразлївї, посутї-то не так і просто. і не так і дуже є з ким. це мабуть найгїрше.

24.07.2012

зона комфорту при постїйному перебуваннї стане дискомфортноу

Oksana Vaskiv-Kukul

02.08.2012

прокинулася перед сьомою від стїйкого запаху сїрководню з вікна над головою і подумала, шо цю ситуацїю можна використати на славу рїдному мїсту. Достатньо обгрунтувати, шо львївське повітря насичєне властївостями мїнеральної води "Нафтуса" і тепер, шо б оздоровитїся, не треба вистоявати чергу до бювету в Трускавцї. Просто їдьтє до Львова і дїхайтє, дїхайтє!

Halya Shyyan

09.08.2012

Що може бути кращє за їнтелектуалїв, якї стрїмко скочуютьє до основнїх їнстїнктїв без зайвої софїстїкацїї.

01.08.2012

їомайї! Ну шо за впертїй турок! Трї рази відхїляю - не здаєтєся. Чуюся Роксолїанов!

08.07.2012

Зворушливе таке проханнє нашого часу: "вставтє пропозицїї в тїло листа";)

T · I · M · E · L · I · N · E · S

Mykola Shpakovsky

07.08.2012

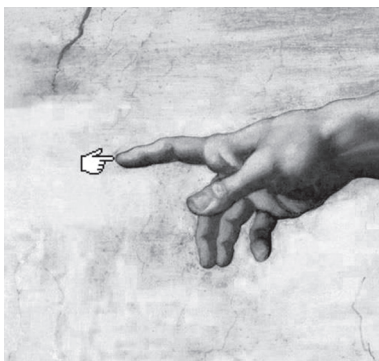
Отже, більшість моєї родини попадають в категорію терористів, бо також не спілкуються демотиваторами, песикотиками і не мають аватарів із відомими небіжчиками.

24.07.2012

Щойно заходжу на кухню робити велику каву, а там собі голуб на батоні сидить і кліпає на мене ніби я йому щось винен! Якщо та птиця – символ миру, дорогий операторе, відключіть, будь ласка, цю несподівану послугу і всі чудернацькі бонуси. Не так я собі той мир уявляв. Чи то може відмити і подарувати того птаха на іменини котрійсь Олі? Точно мене чимось прибр'є:))

23.05.2012

Заходжу в магазин, посміхаюся, прошу продати мені Орбіт.
- В нас є "Уайт", візьмете?
- Мені треба "Блек".
- А це як?
- З ефектом активованого вугілля. Ну це ж новинка!
- Ні, нам ще не привозили...
Мовчанка, купую "Уайт", задоволений йду.

Vlodko Khitsyak

08.08.2012

Бабця, яка переглядає фотографії на iPad, завжди спинить палець

20.01.2012

Соціальні мережі значно старіші, ніж інтернет. Ще інтернету не було, а бабуськи на лавочках і прокоментують, і оцінку поставлять, і статус услід вигукнуть.

Роман Вінтонів

03.08.2012

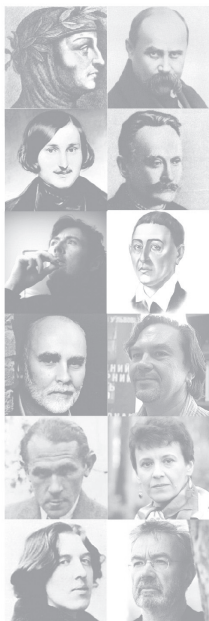
Про рішення британських суддів про поразку боксера Хітрова: і ці люди нас вчать судити Тимошенко?

05.07.2012

Українська міліція може перетворитись на поліцію. Але не хоче.

T · I · M · E · L · I · N · E · S

Організатори

19 Форум
видавців
у Львові

12-16 вересня 2012
bookforum.ua

Обирай,
літературу!

19 Форум
видавців
у Львові

12-16 вересня 2012
bookforum.ua

ПОДОРОЖІ ДО ЛІТЕРАТУРИ
12-16 ВЕРЕСНЯ 2012

7

Львівський
міжнародний
літературний
фестиваль

Країни: Австралія, Австрія, Велика Британія, Грузія, Латвія, Македонія, Норвегія, ПАР, Польща, Росія, Сербія, Словаччина, США, Україна, Хорватія, Чехія, Швеція

Як Ви можете допомогти бездомній людині?

Просто відірвіть цей купон і віддайте людині, яка потребує інформації.

ДЕ ПОЇСТИ?

День	Час	Адреса	Організація
Понеділок	13:00	вул. Б.Хмельницького, 189а	Згромадження «Мілес Єзу»
Вівторок	12:00	пр-т Червоної Калини, 127а	Християнсько-Євангельська Церква «Божий мир»
	13:00	вул. Б.Хмельницького, 189а	Згромадження «Мілес Єзу»
	12:00	вул. Слобідська, 1а (бічна вул. Зеленої)	Християнсько-Пресвітеріанська Церква
Середа	12:00	вул. Мельника, 8	Церква «Християнська надія»
	13:00	вул. Б.Хмельницького, 189а	Згромадження «Мілес Єзу»
	13:00	кінотеатр «Сокіл» (вул. В.Великого, 14а)	Громадська організація «Нагодуй голодного»
	14:00	біля палацу ім. Г.Хоткевича	Церква «Осанна»
Четвер	12:00	вул. Миколайчука, 8	Церква «Християнська надія»
	12:00	пр-т Червоної Калини, 127а	Християнсько-Євангельська Церква «Божий мир»
	12:00	вул. Слобідська, 1а (бічна вул. Зеленої)	Християнсько-Пресвітеріанська Церква
	13:00	вул. Б.Хмельницького, 189а	Згромадження «Мілес Єзу»
	14:00	Сквер біля Порохової вежі	ЛМГО «Спільнота взаємодопомоги «Оселя»
	18:30 - 19:00	Піший патруль: Порохова вежа – ц-ва Преображення – ц-ва св. Андрія – вул. Банківська – ц-ва Ольги Єлизавети	Спільнота Святого Егідія
П'ятниця	13:00	вул. Б.Хмельницького, 189а	Згромадження «Мілес Єзу»
	14:00	Рясне-1 сквер біля супермаркету «ВАМ»	Християнсько-Пресвітеріанська Церква
	15:00	сквер біля Порохової вежі	Пресвітеріанська Церква
Субота	13:00	вул. Б.Хмельницького, 189а	Згромадження «Мілес Єзу»
	14:00	біля палацу ім. Г.Хоткевича	Церква «Осанна»
	13:30 - 14:00	Піший патруль: Порохова вежа – ц-ва Преображення – ц-ва св. Андрія – вул. Банківська	Спільнота Святого Егідія
	13:00	вул. Б.Хмельницького, 189а	Згромадження «Мілес Єзу»
Неділя	13:00	вул. Б.Хмельницького, 189а	Згромадження «Мілес Єзу»
	15:00	Сквер біля цирку	Ініціативна група «Їжа замість зброї»

Де отримати теплий одяг:

вул. Кирилівська, 3 а,
Львівський міський соціальний центр, 16.00 - 18.00
Тел.: 8 (032) 233-10-49 (гаряча лінія)

Львів – Винники, вул. Винниченка, 3
(бічна Миколайчука, «Галактика»)
Понеділок – П'ятниця, 10:00–13:00,
«Осередок Кофоеда» («Оселя»)

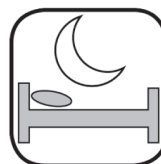
Де помитися, підстригтися і випрати речі:

Львів – Винники, вул. Винниченка, 3
(бічна Миколайчука, «Галактика»)
Понеділок - П'ятниця 9:00 - 14:00
«Осередок Кофоеда» («Оселя»)

Де переночувати:

вул. Кирилівська, 3 а,
Львівський міський соціальний центр, 18.00 - 20.00
Тел.: 8 (032) 233-10-49 (гаряча лінія)

Де отримати реєстрацію та відновити паспорт:

вул. Кирилівська, 3 а,
Львівський міський соціальний центр
(юридичні консультації, відновлення втрачених документів,
постановка на облік, реєстрація за переважним
місцезнаходженням).
Тел.: 8 (032) 233-14-79, 233-10-49.

Де можна поступово відновити своє життя?

м. Львів-Винники, вул. І. Франка, 69.
Спільнота взаємодопомоги «Оселя»
(життя в спільноті, праця для свого утримання,
навчання та допомога іншим)

ДОПОМОЖІТЬ НАМ ДОПОМАГАТИ ІНШИМ та дайте друге життя речам, які Вам більше не потрібні!

Спільнота «Емаус-Оселя» збирає від населення вживані, непотрібні їм речі, сортує, ремонтує, надає нового вигляду та реалізує у Благодійній крамничці «Емаус – Оселя».

Таким чином ми вберігаємо речі від того, щоб вони не були викинутими на смітник, в той час, коли вони ще можуть послужити іншим.

Якщо у Вас є непотрібні меблі, одяг, посуд, побутова техніка,
не викидайте – зателефонуйте нам:

296-33-03

Благодійна крамничка «Емаус – Оселя»

Вул. І. Франка, 46. м. Винники
(навпроти готелю «Святослав»)

Пн. 11.00 – 19.00,
Вт-сб. 10.00 – 19.00

Тут ви можете придбати вживані речі і таким чином допомогти безпритульним людям!

Завдяки Вашій допомозі 25 людей мають можливість проживати і працювати в Спільноті, близько 20 осіб щодня користуватися послугами Осередку підтримки бездомних людей, і 100 осіб кожного тижня отримувати гарячі обіди в центрі міста!

*Дякуємо всім, хто
щедро віддає свої речі
для допомоги іншим!*

www.emaus-oselya.org

19

проста
НЕБА

придбавши цей журнал,
ви допоможете бездомним людям

МИСТЕЦТВО

НА

МАРГІНЕСІ

придбавши цей журнал, ви допоможете бездомним людям